"TĖVYNĖ" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžiamas Susiv. Liet. Amerikoje.
Išeina kas pėtnyčia,
V. K. Račkauskas, Redaktorius (Editor)
PRENUMERATA MĖTAMS:
Suvienytose Valstijose $1.00
Kitose Viešpatystėse $1.50
Visokiais reikalais kreipdamiesi adresuokite:
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

TĖVYNĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY "TĖVYNĖ"
Published every Friday
By Lithuanian Alliance of America.
A. B. Strimaitis, Sec'y & Business M'gr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.00
To Foreign Countries $1.50
All communications should be addressed:
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Lietuvių literatūros BIBLIOTEKA ir tautosakos instituto

No. 17 New York, 24 d. Balandžio (April) 1914. Vol. VII
Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1875.

28--29 SUSIV. LIET. AMERIKOJE
SEIMAS
INVYKS WATERBURY'JE, CONN.
24 iki 30 d. Gegužės mėn., 1914 metų.

Šiuo kreipiamasi į visus SLA. narius, ypatingai į kuopų valdybas ir organizatorius, ir šiaip į geros valios ir Susivienijimui užjaučiančius žmones, kad jie visi, sujungtomis spėkomis pasidarbuoti per tą likusį iki Seimui laiką, idant galėtume pasitikti 28-tą—29-tą Seimą su didžiausiu džiaugsmu.

Nuo pereito Seimo Susivienijimas Lietuvių Amerikoje labai žymiai pakilo narių skaičiumi, bet mes norime dar augščiau jį pakelti: NORIME PASITIKTI SLA. SEIMĄ SU 10,000 NARIŲ! Iki tam skaičiui nelabai daug tetruksta.

Subruskite, vyrai ir moters! Nieko nėra negalimo tiems žmonėms, kurie dirba idėjai! Stokite darban, prirašinėkite naujus narius ir parodykite savo tautai, jog jųs, SLA. nariai, esate vertė didelės pagodonės ir užsipelnot su garbe nešioti tos organizacijos vardą!

PAKILKITE, KAIP VIENAS, O BUSIANTIS SEIMAS BUS MUSŲ DŽIAUGSMO SUEIGA!

Informacijų klauskitės sekančiu adresu:

A. B. Strimaitis,
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

Susiv. Liet. Amerikoje ir Susiv. Liet. Canadoje.

Amerikoje yra didžiausia pasaulyje organizacija Susiv. Lietuvių Amerikoje. Nepersenai, tuliems laikraščiams pradėjus agituoti, sumanyta tverti Susivienijimą Lietuvių Canadoje. Štai kas mums rašoma iš Winnipeg, Man., Can.:

„Balandžio 5 d. atsibuvo D. L. K. Vytauto Draugystės susirinkimas lenkų mokykloje. Į posėdį apsilankė koks ten S. L. Can. organizatorius K. Rugienis. Pirmininkas D. A. Kross (A. Krasauskas) perstatė jį, kaipo gerą oratorių ir SLC. organizatorių, atvykusį čia iš Medicine Hat, Alta. Garsusis oratorius pradėjo kalbėti. Kad ėmė duoti garo SLA. abelnai ir vietinei SLA. kuopai No. 148, tai net, rodos, visi pamatai traška. „Broliai ir seserįs, neprisidėkite", girdi, „prie SLA., nes ta organizacija yra niekam neverta, neišmoka pašalpų, jos posmertinės nėra niekam tikusios ir nelegališkai jas išmoka, o ypatingai Canadoje". O kaslink D. L .K. Vytauto Draugystės irgi sakė ją esant netikusia: perilgas esą vardas ir kam esą garbinama praeities didvyris, kurs senai jau mirė ir kurio niekas ypatiškai nepažįsta... SLA. pagal jo kalbą, savo priedermių nepildo, reiškia yra ne labdarybės, o išnaudojimo organizacija.

„Vienas mano draugas užmezgė diskusijas. Paklausė prirodymų, kad SLA. savo priedermių nepildo. „O-gi", atsako draugas Rugienius, „vienam ligoniui neišmokėjo pašalpos ligoje". Mano draugo paklausta, koki buvo priežastis, kad pašalpa likos neišmokėta. Pasirodo, kad ligonis dar pirm apsirgsiant buvo.. suspenduotas!

„Toliaus Rugienis agitavo, kad sutvėrus naują organizaciją, butent Susivienijimą Lietuvių Canadoje, esą daug bus sumokėta piningų, sudėjus kruvon esančiųjų draugijų iždus ir tt.

„Išrinkti esą 5 žmonės surašymui konstitucijos naujam susivienijimui. Paskui jau agitatoriai eisią į D. L. K. Vytauto draugiją ir į esančią čia SLA. 148 kuopą ir griausią jas; sakėsi norįs ir visą SLA. perblokšti ant žemės. Bet mes sakom: tegul gyvuoja SLA., o griovikams tebunie gėda, ypatingai šiame atvejyje Rugieniui ir Krossui!"

Sėta neužsitikėjimo sėkla. Tuonoriai buvo užsiėmę tuli laikraščiai, kuriems „rupi darbininkų reikalai"! Dabar pasirodo vaisiai. Tačiaus tie vaisiai yra taip pat negeri, kaip kad negeros buvo sėklos. Reikia žinoti, kad žmonijos progrese griaujama tai, kas negero, bet griaujama tuokart, jei **mokama ir galima** pastatyti ką-nors geresnio ir tinkamesnio. Taip pat ir ukininkas griauja seną triobą tiktai tuokart, jei turi ištekliaus, spėkų ir gabumų pastatyti naują, geresnę.

Sus. Liet. Amerikoje ir yra tai lietuvių (ukininko) trioba, 1911 metuose perbudavota ant naujų ir tvirtų savyšalpos pamatų. Taigi tie žmonės, kurie užsiima musų kuopų griovimu, prilygsta žmonėms, padegantiems namus, su tuo skirtumu, kad anie gali padegti ir sunaikinti namą, o šitie **negali** SLA. sugriauti, jei bent tik vienur-kitur, agituodami priešais ir laikydami neišmintingus paskalus, suvedžioja žmones, neturinčius išmanymo apie SLA. pamatus.

Čia pakalbėsime su gerb. kanadiečiais apie tai, ar jie gerai daro, pritardami organizavimui naujo susivienijimo Canadoje ir į tą klausimą pažvelgsime bešališkai.

Canados lietuviai yra išeiviai iš Lietuvos, apsigyvenę Amerikoje taip pat, kaip ir Suvienytų Valstijų lietuviai. Ir vienų ir kitų gyvenimas nėra užtikrintas vienoje vietoje; ir vieniems ir kitiems del darbo aplinkybių reikia kraustyties iš vietos į vietą, ir Canados lietuvių daugiau krausttos į Suvienytas Valstijas, negu iš čia į Canadą. Taigi Canados lietuvis, attsikraustęs į Suv. Valstijas, liekasi be apsaugos; kaip jam neparanku butų susinešdinėti su savo draugija Canadoje, tiap ir draugijai butų neparanku susinešdinėti su juo Suv. Valstijose. Delei to neparankumo įvyksta gana tankųs nesusipratimai, pagaliaus ne vienas toks narys butų priverstas iš to SLC. pasitraukti ir gal delei amžiaus ar apsilpusios sveikatos nebegalėtų prie kitos organizacijos prisidėti. Tokiu budu žmogus liktųsi nuskriaustas. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas yra tame, kad steigimas naujos organizacijos, prie dabartinių įstatymų Suv. Valstijose ir Canadoje, reikalauja iš įsteigėjų netik gerų norų, darbštumo ir geros valios, bet reikalauja prityrimo, artimo apsipažinimo su apdraudos principais ir pamatais. Nenorime abejoti, kad Canados susiv-mo užmanytojai yra darbštųs ir turi gerų norų bei geros valios, bet esame tikri, jog jie nėra prityrę: prityrimas galima įgyti tiktai tyrinėjimais, artimu darbavimuosi tyrinėjamojo dalyko srityje. To pastarojo dalyko kaiptik pas kanadiečius ir truksta. O tai yra svarbiausia. Be jo kanadiečių susivienijimo organizatoriai gali atvesti žmones į labai nesmagų padėjimą jų apdraudos klausime, kaip kad padaro daugelis draugijų. Delto tai ir persergstime kanadiečius, kad jie nesiduotų suvylioti gražiais žodžiais. Reikia žiurėti faktų, o ne žodžių. Žmogus gali gražiai pabyloti, o darbo kaip tik ir negali tinkamai atlikti.

Toliaus kaslink SLA. Buvo balsų, kurie skelbą, buk SLA. negalįs organizuoties Canadoje. Tai tuščios kalbos. SLA. yra organizacija šelpimui lietuvių **Amerikoje,** taigi visuose Amerikos kratšuose, ne tiktai Suvienytose Valstijose. SLA. turi tiesą steigti savo kuopas Canadoje, Brazilijoje, Argentinoje, Meksike, Paraguajuj, Čili, Urugvajuj ir kitur, kaip ir kitos panašios fraternalės draugijos. Tų priešingų žinių skelbėjai nurodo, kaipo į argumentą, į tai, kad tulose valstijose SLA. nėra užregistruotas. Jiems galime šitaip atsakyti: daugelyje valstijų, kur SLA. turi nedaug narių, nėra reikalo užsiregistruoti, nes prisieitų bereikalingai mokėti už „license"; kitas-gi valstijas, kur legislaturoje ir kitose viešose ir įtekmingose įstaigose yra nemaža kapitalistų, turinčių kapitalus turtingiausiose Insurance kompanijose, neįleidžiama pašalpinių fraternalių draugijų, kurios žymiai užkenkia Insurance kompanijų bizniui. Į tulas valstijas, statymu įvairių kliučių, neįleidžiama net tokių organizacijų, kaip „Wodmen of the World", „Polski Związek Narodowy" ir tp., nors tokios draugijos skaito savo kapitalus milijonais dolarių ir narius milijonais arba šimtas tukstančių. Tad šis argumentas neišlaiko kritikos. Ir skelbimas, buk SLA. yra nelegališka organizacija, buk jos pomirtinės esančios „ne legališkos", kaip p. Rugienis ar kiti skelbia, tai yra blogo noro apsireiškimas ir neturėjimas nė elementarilško supratimo apie dalykų stovį.

SLA. yra legališka organizacija Canadoje, kaip ir Suv. Valstijose, su tuo tiktai skirtumu, kad ikišiol nebuvo reikalo (delei nedidelio skatiliaus narių Canadoje) užregistruoti Canadoje musų čarterio. Užregistravimo klausimu užsiismie, kuomet Canadoje musų narių skaitlius pasieks reikalingo laipsnio.

Agitacija prieš SLA. Canadoje iškilo iš tarpo žmonių, kuriems ne tiek rupėjo abelnoji gerai sutvarkyta žmonių apdrauda, kiek tai, kad ką-nors negera padarius Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Todel tegul Canados lietuviai apsvarto, ką daro, tegul žino, kad tarp lietuvių dar nėra kitos taip gerai sutvarkytos ir ant taip gerų ir tvirtų pamatų pastatytos organizacijos, kaip Susiv. Lietuvių Amerikoje. Čia yra užtikrinta pomirtinė apdrauda ir pašalpa ligoje geriau, negu bile kokioje kitoje draugijoje. O kas svarbiausia kanadiečiams, — jie, prigulėdami prie SLA. kuopų Canadoje ir atkeliavę Suv. V. beveik žėdname mieste ras SLA. kuopas, į kurias gali persikelti be jokių keblumų ir buti visados visiems lygiais SLA. nariais.

Taigi, Canados lietuviai, darykite išmintingai ir apsižiurėkite kad nebutumėt neteisingų pranašų suvilioti.

ŽINYNAS.

(Žiur. „Tėvynės" N 15.)

Letiuvių ateivybė 1913 metuose. Lietuvių ateivybė 1913 metuose pasiekė 24,647; tą skaitlinę viršijo 1907 metų ateivybė. Per 14 metų Amerikon (tiktai į Jugnt. Valstijas) atėjo lietuvių 1900 m. — 10,311; 1901 m. — 8,815; 1902 m. — 11,629; 1903 m. — 14,432; 1904 m. — 12,780; 1905 m. — 18,604; 1906 m. — 14,257; 1907 m. — 25,884; 1908 m. — 13,720; 1909 m. — 15,254; 1910 m. — 22,714; 1911 m. — 17,027; 1912 m. — 14,078; 1913 m. — 24,647; viso per tuos 14 metų — **224,152.**

Smulkesnė lietuvių ateivybės 1913 m. peržvalga:

Pagal lyti: vyrų atkeliavo 16,069; moterų —8,578.

Pagal amžių: iki 14 metų amžiaus — 1,760; tarp 14 ir 44 m. amžiaus — 22,438; viršiaus 45 m. — 449.

Pagal mokėjimą skaityti ir rašyti: mokėjo skaityti, bet nemokėjo rašyti: vyrų — 491, moterų — 441; nemokėjo nė skaityti, nė rašyti: — vyrų — 5,826, moterų — 4,420; viso labo analfabetų — 11,178.

Pagal piningų sumą, kokią lietuviai atsivežė: Atsivežė su savim viršiaus 50 dol. — 1,166 lietuviai; mažiau, negu 50 dol. atsivežė 17,916; viso piningų lietuviai įvežė į Ameriką 504,884 dol., arba, vidutiniškai imant, kiekvienas lietuvis atsinešė į Ameriką po 20 dol.

Kas apmokėjo kelionę. 13,833 lietuviai pasisakė patįs apmokėję savo kelionę, tai yra laivakortę; 10,681 — apmokėjo giminės; 133 apmokėjo kiti žmonės.

Pas ką atkeliavo. Pas gimines — 22,796; pas draugus — 1,747; neturi draugų, nė giminių — 104.

Šeimyniškas lietuvių ateivių padėjimas. Vyrų: nuo 14 iki 44 metų amžiaus: nevedusių — 1,548; vedusių — 3,346; našlių — 17; iki 14 m. amžiaus — 887, viso vyrų— 14,911. Nuo 45 metų amžiaus viršiaus — nevedusių — 20, vedusių — 241, našlių — 10, viso — 271. **Moterų:** iki 14 metų amžiaus — 873; nuo 14 iki 44 m. amžiaus: netekėjusių — 5,919; ištekėjusių — 1,520; našlių — 88; viso — 7,527. Viršiaus 45 metų: netekėjusių — 2, ištekėjusių — 70, našlių — 106, viso — 173. Netekėjusios moterįs pagal amžių: nuo 14 iki 21 metų amžiaus — 4,311; nuo 22 iki 29 m. amžiaus — 1,449; nuo 30 iki 37 m. — 143; nuo 38 iki 44 m. — 16.

Iš kokių pasaulio šalių lietuviai atėjo Amerikon 1913 m. Iš Austrijos — 53; iš Vengrijos — 15; iš Francijos — 4; iš Vokietijos— 72; iš Norvegijos — 1; iš Rosijos (iš Lietuvos) — 23,873; iš Šveicarijos — 3; iš Anglijos — 340; iš Turkijos — 1; iš Afrikos — 2; iš Australijos — 2; iš Britiškosios Šiaurės Amerikos — 251, iš Centralės Amerikos — 2; iš Pietų Amerikos — 28, viso — 24,647.

Į kokias valstijas lietuviai nukeliavo. Alaska — 9; Arkansas — 2; California — 39; Colorado — 13; Connecticut — 1,628; Delaware — 15; District of Columbia — 5; Florida — 3; Idaho — 3; Illinois — 5,425; Indiana — 363; Iowa — 207; Kansas — 5; Louisiana — 2; Maine — 257; Maryland — 275; Massachusetts — 3,957; Michigan — 538; Minnesota — 52; Mississippi — 6; Missouri — 93; Montana — 11; Nebraska — 34; Nevada—1; New Hampshire — 214; New Jersey — 1,185; New Mexico — 1; New York — 3,259; North Dakota — 17; Ohio — 583; Oklahoma — 15; Oregon — 14; Pennsylvania — 5,543; Rhode Island — 97; South Dakota — 3; Tennesse — 2; Texas — 5; Utah — 4; Vermont — 66; Virginia — 5; Washington — 108; West Virginia — 130; Wisconsin — 462; Wyoming — 1; viso labo — 24,647.

1913 m. lietuviai-ateiviai pagal amatus ir užsiėmimus. Kuningų— 5; redaktorių — 2; inžinierių — 3; advokatų — 2; muzikų — 3; daktarų — 1; mokytojų — 4; kitokių profesijų — 4; profesijonalų išviso — 24;

Išlavintų darbininkų (skilled laborers): kepėjų — 5; barzdaskučių — 6; kalvių — 67; kningtaisių — 1; aludininkų (aludirbių) — 4; mėsininkų — 3; dailydžių-staladirbių — 146; sigarninkų — 1; kninvedžių — 34; rubsiuvių — 27; mašinistų (lokomotivų ir t. p.) — 9; kailiadirbių — 2; daržininkų — 3; geležies ir plieno darbininkų — 23; auksakalių — 2; spindirbių — 42; mašinistų — 11; jureivių — 4; murininkų — 18; mechaninkų — 2; metalo darbininkų — 2; maluninkų — 2; skrybėlių apdarytojų — 2; kalnakasių — 162; tepliorių — 9; fotografistų — 2; spaustuvninkų —3; rimorių — 3; siuvėjų — 50; kurpių — 69; pečkurių — 8; akmenskaldžių — 1; siuvėjų (kriaučių) — 227; audėjų — 1; skardžių — 2; tapicierių — 1; laikrodininkų — 3; verpėjų — 2; račių (ratadirbių) — 6; kitokių išlavintų darbininkų — 30; vežėjų — 2; ukio darbininkų — 13,233; ukininkų — 54; žvėjų — 1; šiaip darbininkų — 1,856; pirklių ir vertelgų — 8; tarnų ir tarnaičių — 4,961; kitokių — 31; viso — 20,146; be užsiėmimo (vaikai, moterįs) — 3,482; viso labo— 24,647.

Lietuvių ateivybė pagal metų laiko. 1912 metuose: nuo 1 d. sausio iki 1d. liepos atkeliavo lietuvių: vyrų — 4,370, moterų — 2,718; viso — 7,088; nuo 1 d. liepos iki 31 d. gruodžio, vyrų — 6,473, moterų — 4,551, viso — 11,024; viso 1912 metuose: vyrų — 10,843, moterų — 7,269, viso — 18,112. 1913 metuose nuo 1 d. sausio iki 1 d. liepos, vyrų — 9,596, moterų — 4,027, viso — 13,623.

Neįleista į Ameriką 216 lietuvių. Neįleidimo priežastįs buvo šitos: 10 — silpno proto; 2 — sirgo proto liga laike pastarųjų 5 metų; 73 — trachoma; „favus" — 2; kitokios ligos — 3; galėtų patekti į visuomenės įstaigas — 68; gydytojų liudyta, jog dėl silpno kuno ir proto sveikatos ateiviai negalės pelnyties pragyvenimo — 34; užkontraktuoti darbininkai — 13; kitų lydimi ateiviai — 2; iki 16 metų ateiviai, be tėvų — 5; aukų remiami — 2; kriminalistai — 1; anarchistai — 1; viso neįleistų — 216. Iš visos 1913 metų ateivybės neįleista Amerikon 19.938.

1913 m. iš Amerikos iškeliavo 4.619 lietuvių (3.276 emigrantai ir 1.343 ne-emigrantai). Vyrų — 2.412, moterų — 864. Pagal amžių: iki 14 metų amžiaus — 191; nuo 14 iki 44 m. amžiaus — 2.719; viršiaus 45 m. amžiaus — 366. Pagal laiką, kurį jie išbuvo Amerikoje: išbuvo neilgiau 5 metų — 2.585; tarp 5 ir 10 m. — 552; tarp 10 ir 15 m. — 113; tarp 15 ir 20 m. — 9; viršaus 20 metų — 17.

Į kokias šalis iškeliavo: į Austriją — 9; į Vengriją — 1; į Vokietijos — 1; į Rosijos imperiją (į Lietuvą) — 3.263; į Angliją — 2.

Iš kokių valstijų lietuviai išvažiavo iš Amerikos: California— 1; Colorado — 1; Connecticut — 250; Delaware — 4; Idaho — 3; Illinois — 738 — Indiana — 27; Iowa — 14 — Kentucky — 1; Maine — 33; Maryland — 33; Massachusetts — 528; Michigan — 48; Minnesota — 4; Missouri 11; Montana — 2; Nebraska — 2; New Hampshire — 47; New Jersey — 180; New York — 698; Ohio — 66; Oklahoma — 2; Pennsylvania — 497; Oregon — 3; Rhode Island — 11; Texas — 1; Vermont — 16; Washington — 7; West Virginia — 18; Wisconsin — 40; Wyoming — 1; viso — 3.276.

Iškeliavusieji 1913 metais lietuviai pagal užsiėmimų: kuningų — 4; mokytojų — 1; kitokių profesijų — 1; viso profesionalų — 6: išlavintų darbininkų ir amatninkų: kepėjų — 3; barzdaskučių — 1; kalvių — 10; mėsininkų — 6; dailydžių — 47; kningvedžių — 3; rubsiuvių — 1; mašinistų (ant lokomotivų) — 1; sodininkų — 1; geležies ir plieno darbininkų — 4; spindirbių — 1; mašinistų — 38; jureivių — 4; murininkų — 1; mechanikų — 8; metalo darbininkų — 1; kalnakasių — 69; tepliorių — 5; rimorių — 1; kurpių — 5; pečkurių — 3; siuvėjų 43; audėjų — 2; verpėjų — 2; medžio apdirbėjų — 1; kitokių išlavintų (skilled) darbininkų — 40; viso išlavintų amatininkų — 301. Kitokių darbininkų: ukio darbininkų —8; ukininkų — 22; žvejų — 1; hotelių savininkų — 1; šiaip darbininkų — 1908; pirklių ir vertelgų — 6; tarnų ir tarnaičių — 287; kitokių 85; viso — 2.318; be užsiėmimo (tame skaičiuje vaikai ir moterįs) — 651. Viso labo — 3,276.

1913 metuose iš Suv. Valstijų išgabentų apsigyvenusių čia lietuvių — 11 del šių priežasčių: silpnaprotis —1; elgėtos — 9; prostitutė — 1; viso 11.

SLA. Reikalai

SLA. KUOPŲ ĮNEŠIMAI SEIMUI.

SLA. 130 kuopa, Roseland, Ill., vienbalsiai paremia sekančius „Tėvynėje" tilpusius įnešimus. Štai jie:

1. Pašalpos gavimo laiką palginti iki 25 savaičių po 6 dol. ir iki 25 sav. po 3 dol., už tą pat mokestį.

2. Įvesti dvigubą pašalpą: tai yra už 60c mėn. mokėti $12 pašalpos savaitėje.

3. „Tėvynę" leisti **du kartu** savaitėje.

4. Pakelti seime klausimą ir su pagalba Liet. M. ir Dailės Dr-jų išristi klausimą kaslink Tautiškos Vėliavos spalvų su D-ro J. Basanavičius pranešimu, butent, kad Tautos vėliava butų raudona .

139 kuopos raštininkas,
M. Bacevičius.
10544 Edbrooke Ave.,
Chicago, Ill.

126 SLA. kuopa, New York, N. Y., susirinkime 16 d. balandžio įneša 28—29 seimui šituos sumanymus:

1. — Padidinti „Tėvynę" iki 8-nių puslapių ir įgyti „Tėvynės" spaustuvei statomąją mašiną „Linotype".

2. — Nustatyti tam tikrą pašalpos sumą, kurią išėmęs narys nebegali daugiau jau pašalpos gauti. Kuopa patartų pripažinti, jog narys turi tiesą gauti iš Pašalpos Skyriaus $250 išviso pašalpos ligoje tokiu budu: ligos laike jam gali buti išmokėta iki $225 išviso, o likusieji $25 išmokama jam pasimirus, jo laidojimo ekspensams padengti, jei jis, išėmęs pašalpą, pasilieka Pašalpos Skyriuje ir reguliariškai moka savo mokestis į tą skyrių.

3. — Paskirti Generalį Organizatorių su tam tikra metine alga; toks Organizatorius, po Centro priežiura, turi lankyties lietuvių apgyventose vietose ir tverti naujas kuopas, kur jų nėra, o kur yra nusilpusios — jas drutinti ir abelnai vesti SLA. agitacijos ir organizavimo darbą. Jei po dviejų metų bandymo pasirodytų, kad toks Organizatoriaus darbas atneša pageidaujamus vaisius, tai jo urėdą ir ant toliaus palikti. Gener. Organizatoriaus klausimą pavesti nutarti visuot. balsavimui.

4. — Įsteigti augštesnį Pašalpos Skyriaus laipsnį.

5. — Įsteigti Moksleivių Fondą, iš kurio butų duodamos stipendijos neturtingiems SLA. nariams-moksleiviams arba neturtingų SLA. narių vaikams, einantiems augštesniuosius mokslus, kaip to reikalauja Konstitucija. Į tą fondą kas Seimas skirti po $200.oo.

6. — Iš Tautiškų Centų kas Seimas skirti po $200.oo į Prieglaudos Namo Fondą.

126 SLA. kuopos Valdyba:
Pirm. — **A. B. Strimaitis,**
Iždin. — **M. Strimaitienė,**
Sekrt. — **V. K. Račkauskas.**

62 kuopa SLA., Lorain, Ohio, susirinkime, laikytame 5 d. bal. š. m., išpildžius Centro Valdybos rinkimų blankas, atrado reikalingu, idant 28-29 SLA. Seimas pataisyti teiktųsi Konstitucijos 34 paragr. ant 10 pusl., butent: užganėdinti kuopas, turinčias mažiau 15 narių, kad turėtų tiesą rinkti delegatą į Seimą. (Delegatą į Seimą gali siųsti kiekviena kuopa, turinti pilnas čarterio teises, ty. turinti nemažiau 10 narių. **Red.**).

Pritariame įvesti prie Pašalpos ligoje tris skyrius su tam tikra mokestimi kiekvienam skyriui.

Apie Prieglaudos Namo įsteigimą besirupinant, patariame geros valios taufiečiams aukoti kas kiek išgali; mes pripažįstame kolektyvišką budą aukų rinkimui naudingu kaip SLA. kuopose, taip ir Labdaringose draugystėse gerbiamų viršininkų. Priverstina, nors ir menka, mokestis atneštų daug nesmagumų negalintiems arba nenorintiems prisidėti prie prakilnaus užmanymo.

Prie „Tēvynės'' klausimo — norėtume išvysti ją dukart didesniame formate, gi turiniu esame užganėdinti, tikėdamiesi, jog su padidinimu laikraščio pagerės ir jo įtalpa. „Tēvynė'' tegul eina vieną kartą savaitėje.

62 kuopos valdyba:

Pirm. — **Jonas Zienius,**
Prot. rašt. — **M. Navickas,**
Iždininkas — **Ant. Tamašauskas,**
Organ. — **J. Stankevičius.**

---

108 kuopa, Canton, Ill., susirinkime laikytame balandžio 15 d., svarstė p. Alekšio patarimus kaslink 50 savaičių pašalpinės. Mums išrodė, kad tas nelabai praktiška; daug narių nesutinka su tuo. Delto, tai nutarėm vienbalsiai, kad senoji pašalpa pasiliktų, kaip dabar yra.

Antras užmanymas — įvykinti Generalį organizatorių, kuris važinėtų po Suv. Valstijas, mums išrodė keistu. Žėdna kuopa turi savo organizatorių, taipgi ir apskričiai turi specialską tokį žmogų, o beveik nėra to miesto ar miestelio (dar daug tokių vietų yra. **Red.**), kur nesirastų Susivienijimo kuopos arba narių. Musų nuomone, tas Generalis organizatorius nėra reikalingas, jis brangiai atsieitų, o naudos, kaž-žin, ar daug butų.

Trečias užmanymas: Prieglaudos Namo statymas yra svarbus ir praktiškas reikalas.

Kaslink moksleivių stipendijų, — mes turim tą ir Konstitucijoj. Del stipendijų moksleiviams mes tvirtai pritariam, kad Seimas paskirtų dalį Tautiškų Centų į Moksleivių Šelpimo Fondą.

Linkime SLA. Seimui viso gero

Su pagarba —
Rožė Služeliutė,
108 kp. Rašt.
Baltrus Simonas,
Pirmininkas.

---

160 kuopai atrodo taisytinais vo bertain. susirinkime ant Union Canadian Hall, 5 d. bal., svarstė įnešimus 28-29 SLA. Seimui.

106 kuopa atrad otaisytinais šituos dalykus musų organizacijoje.

1. — Nėra konstitucijoj paragrafų kaslink pašalpos skyriaus reikalų. (Yra 30 paragrafų, pusl. 47 iki 53. **Red.**)

2. 27 SLA. Seimas, užtvirtindamas pašalpos skyrių aplenkė mokesčių reikalą. — 106 kuopos reikalavimai yra tokie:

1. — Pataisyti 27 Seimo nutarimą, toje prasmėje, kad ekspensų fondan butų mokama ir tų narių, kurie priklauso prie Pašalpos Skyriaus, nes to skyriaus vedimui pasidaro atskiri ekspensai. Tegul Seimas galutinai tą dalyką išriša.

2. — Sumažinti Susivienijimo reikalams mokestį ir padaryti taip, kad dviejų skyrių reikalus apmokėtų abu skyriu.

3. — Jei Seimas atsakys, kodel visi Susivienijimo nariai nepriguli į Pašalpos Skyrių, tai 160 kuopa, reikalauja, kad visi Susivienijimo nariai butų priimami be daktaro(tas negalima. **Red.**)

Po šiuo nutarimu pasirašo 106 kuopos

Pirm. — **J. Zakarauckas,**
Prot. rašt. — **F. Micka.**

BESIARTINANT S. L. A. SEIMUI.

Už keletos savaičių turėsime Seimą. SLA. kuopų atstovai suvažiuos ir svarstys naudingus dalykus del SLA. ir visiems lietuviams, o ypač Amerikos, kaip tai: Prieglaudos Namų klausimas, imigrantų šelpimas, moksleivių šelpimas.

Gal neapsiriksiu pasakęs, kad visam SLA. visiems jo tikslams bei siekiams prijaučia didelė visuomenės dalis Amerikoje ir Europoje, nes ir pastariems SLA. gelbsti.

Mums SLA. nariams, o ypač darbšitiems, kaip tai linksma yra šiandien, kaip gera džiaugties iš musų gerb. organizacijos didėjiimo ir drutėjimo. Kas kartas pribuva daugiau naujų spėkų ir bus lengva ateityje atlikti daug daugiau naudingų darbų, kurie dar tik manoma pradėti.

SLA. nariams yra gana svarbus ateisiantis seimas, kur bus apsvarstytti ir galutinai nutarti senai galvojami ir gvildenami dalykai „Tēvynėje,'' apskričių suvažiavimuose, kuopų susirinkimuose ir nemažiau laukiame permainų bei pagerinimų nuo ateisiančio seimo.

Norėčiau šičion pajudinti dar porą klausimų. Rods, gal jie ne nauji, bet bus neprošalį juos paminėjus. Daug kalbėta apie „Tēvynės'' padidinimą ir tikimės to sulaukti po seimui. Be to prieš Seimą reikėtų pajudinti ir kiti klausimai, kaip tai: 1. — Amerikos lietuvių jaunimas neturi saviems reikalams laikraščių arba nors skyriu. 2 .— Delko Amerikos lietuvių vaikai neturi laikraštėlio, arba nors kertelės esančiuose laikraščiuose? Priaugančios kartos lavinimas prigimtoje kalboje — tai viena pirmųjų pareigų.

Ar nebutų galima nors vaikų laikraštį įkurti prie „Tēvynės,'' pavydale nors poros lapukų, kaipo priedo; toks laikraštėlis turėtų buti elementariškai vedamas Tai butų labai naudinga priaugančiai kartai ir užaugusiems musų broliams ir sesutėms, neturėjusioms laimės matyti nos duris mokyklos ir neturintiems vilties jos matyti. Ir musų narių tarpe daug tokių randasi; tai jiems butų lengva priprasti skaityti ir nors pradines žinias įgyti, o laikui bėgant jie galėtų likti ir didžiųjų laikraščių skaitytojais ir SLA. darbininkais.

Malonėkit ir kiti SLA. nariai išreikšti savo nuomonę apie vaikų laikraštėlio steigimą prie „Tēvynės'', kaipo pridera. O Seimas gal apsvarstys visapusiškai ir matys, ar galima, ar ne tokį dalyką įvykdinti. **S. Bakanas.**

SLA. IR POLITIŠKI KANKINIAI.

Daug žmonių kovoje už tēvynės Lietuvos išsiliuosavimą pateko į žiaurias rusų caro valdžios rankas ir dar šiandien tebepusta Sibiro kalėjimuose; dar ir šiandien daug jų valkiojama iš teismo į teismą surakintomis rankomis ir kojomis.

SLA., kaipo bepartyviška organizacija, prie kurios priklauso žmonės visokių pažiurų, jau senai turėjo pasirupinti (ir rupinasi. Red.) kokiu nors budu šelpti tuos savo brolius, kurie, kovodami už lietuvių gerovę, papuolė į caro valdžios rankas ir po šiaidienai kenčia badą bei šaltį Sibiro tyruose, arba pusta kalėjimuose. Iš tų musų brolių, kurie, kovodami už žmonijos laisvę, pateko į Sibiro kalėjimus, randasi žmonių visokių pažiurų, kaip tai: tautininkų, socialistų, laisvamanių ir katalikų; užtaigi mums ir rodos, kad SLA., kaipo pažangi bepartyviška organizacija, susidedanti iš žmonių visokių pažiurų, turi tuo rupinties.

Pradėjus šiais metais nekurioms kuopoms bei atskiriems nariams skelbti „Tēvynėje'' įnešimus ateinančiam seimui, „Tēvynės'' No. 12 š. m. pasirodė 129 SLA. kuopos labai svarbus įnešimas, idant S. L. A. rupintųsi politiškais prasikaltėliais. 129 kuopa sakė: „S. LA. turėtų įrengti tam tikrą fondą šelpimui politiškų kankinių bei kovotojų už laisvę ir žmonijos gerovę, kurie dabar randas uždaryti kalėjimo urvuose''.

SLA. 25 kuopa savo mėnesiniame susirinkime, laikytame 5 dieną balandžio, š. m., paėmė tą labai svarbų ir neatbutiną reikalą 129 kuopos įnešimą ant apsvarstymo. Po trumpam apkalbėjimui vienbalsiai jam pritarė. Prie to dar 25 kuopa mano šitaip: ar nebutų geriau vietoj įrengti tam tikrą fondą prie SLA. politiškiems kankiniams sušelpti ir uždėti ant S. L. A. narių nors ir mažiausią mokestį to fondo palaikymo delei, aukoti kas metai po $100.oo iš tautiškų centų Revoliucijos ir Kankinių Šelpimo Komitetui, kuris randasi, kaip visiems yra žinoma, po globa LSSA., jeigu tas butų galima? Uždėjimas nors ir mažiausios mokesties ant SLA. narių ar neužkenktų SLA? O jeigu to padaryti negalima, tai yra ir tautiškų centų aukauti kas metai po $100.oo (kas seimas aukojama tam tikslui nemažiau $100.oo. Red.) per RKŠK. negalima, tad 25 kuopa, kaip jau augščiau minėjome, pilnai pritaria 129 kuopos sumanymui įrengti prie SLA. tam tikrą fondą šelpimui politiškų kankinių bei kovotojų už žmonijos gerovę, kurie dabar ant rankų ir kojų su geležiniais pančiais pusta įmesti kalėjimo urvuose. Nėra abejonės, kad ateinantis seimas neatmes to sumanymo be atidžios, bet pasirupins įvykdinti gyveniman, tai yra, paduos savo broliams kankiniams maloningą savo ranką.

Varde SLA. 25 kuopos:

A. J. Alekšis,
J. Mikitas,
M. Purvėnas.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Nauji nariai:

Prie žemiaus paminėtų SLA. kuopų prisirašė naujų narių sekančiai:

Priei 90 kp., Bridgeville, Pa. — 7 nariai.

Prie 90 kp., Bridgeville, Pa. — 5 nariai.

Prie 57 kp., Worcester, Mass. — 19 narių.

Prie Vaikų Skyriaus — 4 nariai.

Prieglaudos Namas.

4 SLA. kuopa, Sioux City, Iowa, paaukojo Prieglaudos Namui $10. Su pirma pagarsintomis aukomis šįmet suaukota tam tikslui $20. Visai nedaug.

Jei kiekviena kuopa kasmetai aukotų po $10, tai kasmetai kuopos sudėtų Prieglaudos Namui po $2.500 dolarių.

Naujos kuopos.

Nauja SLA. kuopa iš **11 narių** susidarė **Vandergrifte, Pa.** Organizatorius — p. J. M. Gaižauskas.

Simpson'e, Pa., organizotorius p. A. Šaučiunas suorganizavo naują kuopą iš **16 narių.**

---

84 SLA. kuopa, Farmington, Ill., išsirinko naują valdybą: pirmin. — Juoz. Stočkus, Box 415, pirm. pagelbininkas ir finansų raštininkas — Jurgis Kulvinskas, Box 601, protokolų raštininkas— Juoz. Platutis, Box 415, iždininkas ir organizatorius — Vincas Šalaševičia, Box 723, iždo globėjai — Fel. Lelkauskas, Box 601 ir Ant. D. Dovydaitis, Box 567 maršalka — Stan. Žemantauskas

---

95 kuopos, Daisytown, Pa., susirinkiman 8 d. kovo atsilankė visi nariai ir užmokėjo mokestis. Kad nariai visados taip lankytų susirinkimus ir kad prie to nors po vieną naują narį atsivestų, tai ištikrųjų butų dailu!

Svarstėm tilpusį 9-me „Tēvynės'' numeryje straipsnelį sulig Prieglaudos Namo. Šį sumanymą radom labai reikalingu ir nutarėm įnešti Seiman, kad jį apsvarstytų.

Buvusių 25 d. sausio prakalbų lėšų padengimui (lėšas apmokėjo du draugu iš savo kišeniaus) nutarėme paaukoti pagal išgalę. Au kojo šios ypatos: po 50 centų — Mot. ir Fr. Juozapaičiai ir Ign. Vaišvilas; po 25c. — Kaz. Galius, Jonas Urbonavičius, Ant. Mikalauckas, Jonas Mikalauckas, Jokubas Šlažus, Ign. Jokužis, J. Valaitis, V. Laskevičius, Ant. Kubilskis, Jonas Šukis, Petras Mažeikis, Stan. Služelis, viso — $4.50.

Visiem saukautojams ačiu!

J Valaitis.

Peržvalga.

:: **Pora žodžių apie kankinių šelpimą.** Viena musų kuopa norėjo per „Tēvynę'' įnešti Seimui, kad Seimai nors po $100 skirtų polit. kainkiniams. Įnešimas taip buvo suformuluotas, kad parodyta, buk SLA., šelpiąs visokius apšvietos ir visuomenės reikalus, neatkreipia atidžios į kankinių šelpimą, o tas kaiptik ir netiesa, nes žėdnas SLA. seimas nuo 1906 m. šelpia kankinius. Apie tai mes plačiau pasakome „Redakcijos atsakymuose.'' Įnešėjų dar-gi patarta, kad Seimas siųstų savo auką per esantį Amerikoje Revoliucijos ir Kankinių Šelpimo Komitetą. Mes į tai atsakome, kad S. L.A., kaipo organizacija, nereikalauja kitų organizacijų tarpininkystės, o ypatingai tokių, kurios yra susidariusios prie tam tikrų partijų — Susivienijimo, kaipo bepartijinės organizacijos auka turi buti lygiai dalinama, nepaisant tų žmonių politikos įsitikrinimų. Tas dabar ir atsiekiama, kuomet SLA. auka siunčiama stačiai Lietuvon, o ne per Amerikos komitetus.

Prie šitos progos mums išpuola pasakyti keletą žodžių apie kankinių šelpimą per tą komitetą, kuris yra Amerikoje. Štai turime 16-tą num. „Kovos'', kur patilpo „Raportas V rajono viršininkų apie R. ir K. K. Š. K. iždininko Joe. Ramanausko knygas''. Raportas yra labai indomus ir todel mes pasivelijame padaryti iš jo kelias pastabas. Nuo 9 d. kovo 1913 m. iki 9 d. balandžio 1914 m. į Kankinių šelpimo iždą įplaukė $621.-92; 9 d. kovo 1913 metų pas iždininką buvo likę $426.42, tad iš viso įplaukė aukų kankiniams šelpti **$1,048.34.** Ta skaitlinė parodo, jog Amerikos lietuviai, pagyvenę laisvoje šalyje, karštai atjaučia sunkų padėjimą kovotojų už laisvę ir savo aukomis rupintasi tų kovotojų baisų likimą kadir šitokiu budu pagerinti. Šių aukų suplaukime reikia matyti žmonių pažangumas, jų meilė artimo, meilė liuosybės ir pagarba kovotojams už tą liuosybę.

Atverskime antrą medalio pusę. Pasižiurėkime, kaip per tuos metus ir vieną mėnesį buvo šelpiami kankiniai tomis aukomis. Iš išeigų atskaitos matome, kad sušelpta kankiniai šitokiu budu: nuo 9 d. kovo iki 1 d. balandžio, 1913, LSDP. užsienio biurui (ar kankiniams per biurą, ar biurui?) — $52.oo; nuo 1 birželio iki 1 rugsėjo į Siberiją kankiniams — $20.oo; nuo 1 rugsėjo iki 1 gruodžio Pr. Liaugminienei — $25.oo; išviso laike 13 mėnesių išsiųsta **$97.oo.** Išde atliko **$949.30.** Kitaip sakant, per taip ilgą laiką, per 13 mėnesių, net likusiųjų 9 d. kovo, 1913 m., $426.42 neišdalinta kankiniams. Tad noroms-nenoroms kįla klausimas: kam tie piningai renkama, ar ištikrųjų kankiniams šelpti, ar kad gulėtų pas komiteto iždininką p. Joe. Ramanauską?

Mes manome, kad kankiniams tie piningai tukstantį kartų yra reikalingesni, negu ponui Joe. Ramanauskui, taigi delko piningų nesiunčiama ten, kur jų reikiai, bet laikoma ten, kur jie savo tikslo nepasiekia? O su ta suma ir per tą laiką gal ne vienam kankiniui butų paduota draugiškos pagalbos ranka?

Gal kas sakys, jog mes kišamės ne į savo dalyką. Del to nesibarsime, bet tokį dalyką, kaip kalinių šelpimą, kuo užsiima ir SLA., mes laikome svarbiu ir prakilniu visuomenės darbu ir todel drįstame nurodyti į R. ir K. Š. Komitote apsileidimą ir nerangumą. Kankiniai nežino, kur yra tas komitetas, tad šitame atvejyje pats komitetas, pasiėmęs sau už pareigą kankinių šelpimą, privalo juos sujieškoti ir jiems skiriamas aukas išdalinti. Kitaip darant, komiteto sunkiai prasižengiama prieš kankinius ir prieš visuomenę, kuri aukoja tam tikslui, kad butų sušelpti kankiniai, o ne tam, kad piningai gulėtų pono Joe. Ramanausko kišeniuje ir be jokio nuošimčio.

Šitai paminėdami, galime pabriežti, kad SLA. Seimai, tur buti, nepadarys tos klaidos ir nesiųs aukų per komitetus, kurie laukia iki kankiniai juos suras kokioje ten Pennsylvanijojs „pečėje''. SLA. pats kankinius suranda ir jiems auką atiduoda.

***

:: **Kuningas-skundikas.** „Vienybėje Lietuvninkų'' rašoma, kad So. Omahos, Nebr., kuningas Jurgis Jonaitis (So. Bostono kun. Griciaus sesers sunus) anglų laikraštyje „The Daily News'' skundžiasi amerikonams ant lietuvių, skelbdamas juos esant netikusiais žmonėmis. Į tą kuningo paleistą šmeižimą atsakė irgi per anglų laikraštį Juozas Uvick, prirodydamas faktais, jog kuningas šmeižįąs lietuvius; jo faktai yra šitie: So. Omahoj nė vienas lietuvis nebuvo suareštuotas, kaipo valkata; iš 10 šeimynų mažiausiai 6 turi savo namus; jie yra liberališkų pažiurų, darbštųs ir taupųs žmonės.

Tos pastabos pabaigoje pasakyta yra: „Religija ir parapija yra geras daiktas. Bet del jų argi padoru, kada brolis brolį skandina?''

Su tokia nuomone butų galima sutikti, jei religija iš meilės, lygybės ir pakantos idealų nebutų išsinėrusi, jei religija nebutų paversta į „bizį'', jei parapijos visur butų žmonių apšvietos, kulturos ir žmoniškumo centrais. Ar-gi didelis musų parapijų dalies gyvenimas neparodo, jog parapijos tankiausia lieka žmonių suerzinimo įrankiais, įstaigomis, užblokuojančiomis pažangą. Pasižiurėkime į tas musų kolonijas, kur nėra dar parapijų, ir sulyginkime jas su tomis, kur jų esama, o matysime didelį skirtumą. Pirmose žmonės gyvena ištikrųjų kaip vienos motinos vaikai; jų draugijėlės tarpsta; atsiradus vienam-kitam pažangesniam vyrui, bendromis pajėgomis šviečiamasi, organizuojama draugijos ir kuopos, rupinamasi žmonių ekonominiu buviu. Ten-gi, kur yra parapijos, labai tankiai atsitinka taip, kad jose apsigyvena kuningas ne žmonių draugas, ne jų brolis, auklėtojas ir labdarys, bet šaltas egoistas, vien tik savo asmens reikalais užsiėmęs, aštrus apsiėjime, žiaurus jausmuose, savo palinkimų vergas, o minioje norįs buti ponu. Čia tai ir matysime labai didelį skirtumą tarp kolonijų su parapijomis ir be parapijų. Ne be to, kad nebutų išėmimų, bet juk žinome, jog išėmimai taisyklės nepadaro.

Pasižiurėkime, į tas parapijas, kur žmonių kovojama už savo nuosavybę, už bažnyčią. Tos kovos sunaikina desėtkus tukstančių dolarių, atima iš žmonių laiką, atkreipia visą jų energiją į bergždžio bylinėjimosi dalykus ir atitraukia nuo realių jų gyvenimo reikalų. O to viso nebutų, jei religijos vadovai nebutų pavertę jos į „bizį'', jei nebutų meilės, lygybės ir pakantos iadelų permainę ant piningo. Ištikrųjų, jei religijos atstovai, musų kuningų didžiuma, eitų į žmones ne kaipo tos religijos mindžiotojai; jei jie butų tikrais dabotojais jos idealų, o ne formų, kaip dabar yra; jei jie pataptų žmonių draugais-mylėtojais, tai nėra abejonės, kad tuokart žmonių gyvenimas butų kitoks, žmonių jausmai tobulintųsi ir abelnoji žmonių pažanga kur kas augščiau pakiltų.

Bet pas mus to viso nėra. Musų dvasiškų vadovų atsinešimo į žmones nesulyginsi su kitų tikybų vadovais. Kitos tikybos vadovas klausiančiam kelio parodys tą kelią, papenės, pernakvins; atsiminkite, kaip protestonų bažnyčios priėmė bedarbius New Yorėe, suteikdamos jiems nakvynę ir valgį. Musų gi vadovai klausiančiam kelio žiauriai atsakys: „ar aš policmonas''! Atsiminkite faktą, kaip katalikų dvasiškiai suareš tavo arti pusantro šimto bedarbių, atėjusių į vieną New Yorko bažnyčią.

Taip, religija yra reikalingas dalykas tiems, kas be jos negali savo dvasinio gyvenimo tvarkyti; jei ji nebutų reikalinga, jos nebutų. Religija yra gera, jei ji yra ant sargybos didžiųjų žmonijos iedalų, o ne žemai pamintu tam tikro vadovaujančiųjų sluogsnių „bizniu'', kaip tankiausiai šiandieną ir yra.

Sakant, kad „religija ir parapija yra geras daiktas'', — reiktų, musų nuomone, pasakyti ir tai, jog jos yra geros, jei tarnauja žmonių gerovei, o ne atskiro kokio luomo. Iki šiol bent pas mus laikomasi tos nuomonės, kad žmonės privalo tarnauti religijai ir bažnyčiai, o ne josdvi žmonėms. Čia štai dabarties gadynėje, pažangos gadynėje, ir susikertame: užšoka, taip sakant, dalgis ant akmens.

Kalbant apie tokį asmenį, kaip kun. Jurgis Jonaitis, galima priminti kadir jo laišką, tilpusį „Laisvėje''. Žmogus, matomai, net savo prigimtos kalbos nepažindamas, įsipiršo į religijos atstovus ir viešai paskelbė, per laikraštį, kad jo sergstima bažnyčia, kad jo, kaipo kuningo, pareigos sulig žmonių, prilygsta bile „bizniui'', leiskime sau laikraščio leidimo bizniui. Taigi toksai kuningo atsiliepimas parodo, kokie yra tie vadovai, kurie veda žmones, kurie nori į savo rankas paimti žmonių pažangos vadžias.

Taip, „religija ir parapija yra geri daiktai'', bet...

***

:: **Ne vietoje grąsinimas.** Doctor Ignatius Stankus, kurs garsinasi parašęs ir išleidęs mokslišką kningą apie džiovą, ir kurią tai kningą sukritikavo „Drauge'' (N 14) Lietuvių Daktarų Draugijos šitai kningai peržiurėti išrinktasai komitetas, parašė mums šitokio turinio laišką:

Balandžio 14, 1914.

„Gerbiam. Redakcija: —

Meldžiu neatkartoti Tamistu laikraštyje kriminališkos žynios tylpusios laik. Draugas, No. 14, Balandžio 2 dienos, 1914. Kas iki Draugas, aš pareikalausiu ju atliginti ta skriauda teisme.

Su pagarba

Dr. Ign. J. Stankus.''

Ištikrųjų, tai pirmutinis musų gyvenime apsireiškimas, kad žmogus, turįs teisę dėti prie savo vardo augštesnio mokslo laipsnio titulą, tokiu bjauriu budu šokdina musų laikraščius. Kabinėjosi prie „Saulės'', norėjo prisikabinti per nai prie „Tēvynės'', prisikabino prie „Dilgėlių'', dabar vėl kabinasi prie „Draugo''. Nesenai, kaip rašė laikraščiai, lankydamas grįčias, sudraskė „Kovą'', kur buvo prieš jį parašyta, bet moteris privertusi jį užmokėti už sudraskytąjį laikraštį. Paklauskime, delko taip yra? Amerikoje turime bent 20 lietuvių daktarų, o nė vienas jų taip nesielgia, nes jie laikosi priderančios jų profesijai etikos ir nelošia su žmonėmis tokio pavojingo lošimo, kokiu užsiima tuli etikos pajautimo netekę profesijonalai.

Štai šituo laišku Doctor Stankus (taip yra ant jo „letterheads'' atspausdinta) vadina „kriminališka žynia'' Amer. Liet. Daktarų Draugijos paskelbtą „Drauge'' (N 14) d-ro Stankaus veikalo „Džiovos'' kritiką. Melsdamas nekartoti tos kritikos, praneša, kad patį „Draugą'' patraukia teisman.

Iš minėtos kritikos matoma, kad jo veikalas apie džiovą liudijąs, jog autorius išleidęs jį, idant sveikus žmones padarius sergančiais, o ligonius įgąsdinus, kad jie kreiptųs pas veikalo autorių gydyties. Iš kritikos matoma, kad ir elementariškoji medicinos terminologija autoriui nėra žinoma.

Panašius persergėjimus, siunčiamus išleistuvėms, kurios garsina jo bizį, mes laikome nešvariu terorizavimu, gąsdinimu. Ar nebutų laikas musų Spaudos Draugijos išrinktai apgarsinimų komisijai į visą tai rimtesnėmis akimis pasižiurėti? Jei Daktarų Draugija galėjo tarti savo žodį sulig panašių apskelbimų ne-etiškumo, delko Spaudos Draugija negali uždaryti savo laikraščių skiltis tokiems ponams, kaip Dr. Stankus, kuris į nepilnus 2 metus du laikraščių jau traukė teisman, dviem grąsina teismu? Ar žmogus, kurs nesilaiko padorumo rubežių, gali terorizuoti visą musų laikraštija? Spaudos Draugijai laikas nuo tokių ponų apsiginti ir apginti nuo jų nelemtos įtekmės musų skaitytojus. Pasakėme — „nelemtos įtekmės''. Ištikrųjų, ar gali buti pagirtina į musų žmones įtekmė tokio daktaro, kurs garsindamasi nepripažįsta musų daktarų priimtos garsinimosi etikos, kurs vienval bylinėjasi su laikraščiais, kurs gąsdinimais ir grąsinimais terorizuoja laikraščius, kad nedrįstų paminėti jo veikalo kritikos. Jei mes, Spaudos Draugija, apsileidžiame, jei mes tylime ir nereaguojame į tokį musų laikraštijos įžeidimą ir žeminimą, tad parodome, jog arba savo laikraščius neapsaugojame, arba bijomės žmonių, kurie nachalizmu nori mus valdyti. Musų pareiga yra ir nachalus priversti musų laikraščiuose skelbiamą žodį pagodoti ir su išreiškiama musų laikraščiuose opinija pasirokuoti.

***

:: **Liet. ateivybė sumažėjo.** — „Vien. Liet.'' paduoda šitokią žinią apie lietuvių ateivybę vasario mėnesyje:

„Pastarajame immigracijos bulletine randame žinias, jogei šių metų vasario mėnesiu **atkeliavo lietuvių Amerikon tik 407** (iš kurių buvo 25 jau nebę pirmą sykį). Gi per tą mėnesį iš Amerikos iškeliavo 499. Vadinas pasimažino lietuvių Amerikoje ant 92 ypatų. Akyva tas, kad bėga iš Amerikos netik nesenai atvažiavę „grinoriai'', bet ir seni „amerikonai''. Taip, tas pats bulletinas parodo, kad iš pabėgusių iš Amerikos lietuvių net 177 buvo jau nebe pirmą sykį čia buvę ir čionai apsigyvenę. Apskritai imant šį mėnesį ir mažai beatkeliavo ir gana daug iškeliavo. Matomai, visus inbaidė dabartinė bedarbė, kad nepavirstų tokiu blogymečiu, kaip buvo 1907—8 mm.

Net ir neįleistųjų skaitlius didelis. Taip, per vasarį valdžia neįleido Amerikon 10 lietuvių, ir 1 sugrąžino jau čionai išsėdusį. Juk lietuviai, mat paskilbo, kaipo „negeistinieji'' žmonės...''

IŠ MUSŲ LAIKRAŠČIŲ.

Londone **Westminsterio** palociuje buvo 16 d. vasario tautų konferencija. Lietuvos laikraščiai, rašydami apie tai, palocių vadina šitaip: **„Wastmikster''** (žiur. „Litwa'' N 5—6).

**

Vardų kraipymą pamėgo Lietuvos laikraščiai. Paduodu keletą pavyzdžių. Rašoma **„Chuerta''** vietoj **Huerta**; rašoma **Sanluis** vietoj **St. Louis**; rašoma **Niujorkas** vietoj **New York**. rašoma **Čikaga** vietoj **Chicago.** Kaslink paskutinio žodžio patartume rašyti Šikago, nes taip anglai ištaria.

**

Vertė, vertė ir neišvertė. „Litwa'' paduoda (lenkiškai išvertus) vardus kaikurių Amerikos lietuvių draugijų. Tarp kitų New Yorko Lietuvių Imigrantų Šelpimo Dr-ją ji pakrikštijo šitaip: „Towarzystwo popierania imigracji,'' — kas reiškia, buk draugija pačią imigraciją remia, kad ta imigracija geriau platintųsi. Ištikrųjų-gi mes tokių draugijų neturime. Esančiojigi **šelpia** bėdon pakliuvusius ateivius, kad nebutų bereikalingai deportuoti.

**

„Lietuvos Žinios'' peikia M. Yčą, kad jis nepasirašė ant įnešimų, kuriuos kadetų partija padavė Dumai **18 d. spalių mėn.**, 1913 metų. Ar nebutų geriau pabarus kadetus, kad nepalaukė Yčo, kurs iš Amerikos išvažiavo **1 d. lapkričio, 1913 m.**

Apie Duonelaičio paminklą.

Nuskambėjo Mažosios Lietuvos veikėjų balsai Lietuvos ir Amerikos lietuviškuose laikraščiuose, kad šiais metais visur bus renkamos aukos musų garbingo dainiaus paminklo pastatymui. Kad praėjusių amžių dvasios gaivintojas Kun. Poeta K. Duonelaitis privalo buti pagerbtas, apie tai niekas nesiginčys. Rodosi visa musų tauta šitam sumanymui pritaria. Tačiaus, musų vadovų tarpe, dar neišaugo talkavimo norai. Jei bandoma kurį iš musų vadovų pasikviesti talkon, tai tokis talkininkas dažniausiai ateina padėti ne darbą vykinti, bet savotiškai tvarką daryti. Jeigu iš šalies atėjusiam, neva pritarėjui, nepavyksta savaip šeimyninkauti, tai tuo met visas užmanytasai darbas jau išniekinama. Tarp tikrų tēvynainių taip negali atsitikti. Su Duonelaičio paminklo statymu Mažosios Lietuvos tautiškame atbudime pasirodė vilties kibirkštėlė,

kuri gali suderinti visas besiskirstančias musų tautos dalis. Negana kad aklieji „vietiniai vadovai'' ėmėsi tą vienybės apsireiškimą slopinti, bet dar prie to nelemto darbo prisidėjo ir kitokie „kritikai.''

„Kritikai'', kurie nei piršto prie menamojo darbo nemano prikišti, o tačiaus jaučia pašauktais šeimyninkauti ir kitus labai sunkius ir garbingus darbus iškoneveikia. Tiktai patyrusieji lietuviškos dvasios gaivintojai žino, kaip sunku Mažosios Lietuvos lietuvius užžingeidauti bent kokiais grynai tautiškais reikalais. Dabar su Duonelaičio paminklo statymu pasidarė toji geriausioji proga, kuri leidžia prie visų Mažosios Lietuvos lietuvių prieiti ir juose jau nualintus tėvynės ir tautos meilės jausmus atgaivinti. Jie visi su atviromis širdimis klausys visokių apie Duonelaitį kalbų, nesa tas bus surišta su jiems geriausiai žinomu ir atjaučiamu tikėjimišku persitikrinimu. Duonelaitis buvo jųjų kuningu ir vienkart gerbė savo tautą, kurą musų laikų lietuviai Prusuose negana gerbia. Duoneleičio paminklo statymo reikalas tai yra toji šventoji proga, kurią turėtų išnaudoti visi musų atgijančios Lietuvos labdariai. Rodosi, aišku, kad musų veikėjai galės užvesti kalbas apie musų žmonių vienybės reikalingumą su tais suvokietintais lietuviais, kurie jau savo tautiškas sąžines užmigdė. Neduokime vien vokiečių valdžiai, t. y. tarnams į musų žmones atsiliepti, bet ir mes į saviškius atsiliepkime ir vadinkime Duonelaičio paminklo statymą mųs visų, bet ne Vokietijos agentų, darbu. Prie žmonių eikime su meile ir nurodymu, kad musų garbingą darbą ir Vokietijos garbintojai remia. Juo daugiau mes įdėsime savo grynos dvasios darbo į Duonelaičio paminklo statymo, tuo jis bus lietuviškesnis, ir vienkart mažesnė bus intekmė tų, kurie svetimiems dievams tarnauja. Mokėkime išnaudoti geras progas, kuomet jos pasirodo. Kad mes turėtume Rinktinių Tėvynainių Komitetą, šitokius reikalus butų galima tykiai aptarti ir tiktai darbu pasirodyti; dabar-gi mes su visais reikalais turime išeiti viešai į laikraščius, ir musų jausliausieji dvasios diegeliai, neapginami, stengiasi musų tautiškoje dirvoje sutvirtėti. Bet musų tautiškojo atgimimo naikintojai, su savo skaitlingais pagelbininkais, nugnaibo musų tautiškuosius diegus vos tik sprogstant, ir taip mes skurstame, o musų atsigavimo priešai krykštauja.

Mes patįs savo jiegų nesunaudojame. Oi, laikas visiems, kurie save ištikimais Lietuvos atgimimo vaikais vadina, išsižadėti asmeniškumų, o pasišvęsti musų sukrikusios tautos suderinimui. Dabar yra, kaip minėjau, šventa proga prieiti prie Mažosios Lietuvos gyventojų ir juose žadinti Lietuvos Meilę... Bet, meldžiamie ji dabartiniai ir busimieji Lietuvos meilės platintojai, „nusidulkinkite nuo batų dulkes,'' nes žengsite ant pašvęstos tautiško darbo dirvos. Mums reikalingi tyros sielos veikėjai, kurie gali išsižadėti garbės, o dirbti pastovų ir musų tautą vienijantį darbą.

Gudri Vokietijos valdžia laiko bjauriai suskaldžiusi musų veikėjus. Mes nebukime tokie paviršutiniški. Permatykime visą reikalą ir panaudokime Duonelaičio Paminklo statymo progą musų tautiškos dvasios sustiprinimui. Šalin ypatiškumas! Nutilkite visi, kurie norite tulžį išlieti. Žadinkite visi viens kitą prisidėti prie tautiškos vienybės, prie musų tautiškos dvasios augintojaus pagerbimo, kas raštu, kas žodžiu, o kas kitaip negalite dirbti, tai papraščiausiojo darbo pelno dalį paaukaukite, ir taip prisidėkite prie atgaivinimo lietuvystės Mažojoje Lietuvoje.

Jei iš musų liaudies aukų suplauks daug piningų ir bus galima pastatydinti gražų paminklą, — juomi gerėsis visi ir bus visiems lietuviams garbė. Jeigu visa musų tauta, pakviesta, ateis ne su pagalba, o tik su „kritikomis,'' tai iš to viso darbo butų tiktai tam sus debesys, kuris mus dar labiaus suklaidintų. Musų tautiško atgimimo opriešai iš to pasinaudotų, o mes vėl vieni kitus „pakritikuotume.''

Man nepatinka tokie „kritikai'', kurie, neprisidėdami su darbu teisinasi tuo, kad busiantis Duonelaičio paminklas manoma statyt ant Rambyno kalno. Jeigu mes dabar imsime pešties už tai, kur paminklas stovės, tai tuomi neprisidėsime prie padarymo to paminklo tikrai gražių, tinkančiu buti Tilžės viešame darže. Jei paminklas bus visai menkutis, tai ir nevertėtų, lyg ant juoko, statyti jį Tilžės turgavietėje. Kaip neimsite šito reikalo svarstymo, vis išeina išvedimas, kad reikia gero, gražaus, didelio Duonelaičio paminklo. Taigi prisidėkime su aukomis ir gerais žodžiais, kad butų puikus paminklas. Daleiskime, kad musų tautos aukomis pagamintas Duonelaičio paminklas butų perdaug puikus, kad Rambyną puošti, tai butų kuogeriausia proga vėl apie tą patį paminklą kalbėti, agituoti, rinkti aukų, kad jį perkelt, ar pervežt nuo Rambyno į Tilžės turgavietę. Kiek tai butų progos Prusų lietuviams vėl tautiškų jausmų žadinimui? Kiek butų gyvumo! Dabar-gi viskas apmarinta, lyg nieko daugiau mums jau nebereikia. Per darbą ir klaidas išsitobulins musų tautiškos jiegos. Tiktai Duonelaičio Paminklo statymas tegali Prusų Lietuvius suderinti.

Kas eina prieš tą darbą, tasai užduoda beveik mirtiną smugį musų tautiškam atsigavimui Prusuose. Vokiečiai ir be musų pagalbos gali Duonelaičio Paminklą pastatyti ir taip dar labiau suvokiettintus lietuvius prie vokietystės prijungti. Šitos progos neišnaudoję mes neturėsime nei pasiteisinimo, kad mums rupėjo Mažosios Lietuvos Tautiškas atgimimas.

Antanas Kazis Rutkauskas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Nelaimė delto, kad neprigulėjo prie S. L. A.

Per Velykas ant Bridgeporto mirė tula Danusienė, 35 metų moteris, palikdama tris vaikus našlaičiais. Du metai atgal jos vyrą Danusą užpuolė tulas lietuviškas bomelis Samoliukas. Danusui pasipriešinus, Samoliukas kirto su plyta Danusui galvon, iš ko Danusas turėjo mirti. Mirdamas, nepaliko našlei nieko apart vaikų, nes piningų neturėjo susitaupinęs, o prie Susivienijimo neprigulėjo; taipgi nei kitur niekur neprigulėjo. Jam mirus, moteris liko dideliame varge. Kad pramaitinti savo vaikus, ji eidavo į darbą ir ten gaudama kelis dolarius į savaitę, augino savo vaikus. Per Velykas ji susirgo uždegimu plaučių ir prasirgusi aštuonias dienas mirė, palikdama savo 3 vaikus, taip sakant, ant Dievo valios. Ji pati prigulėjo prie kokios tai moterų draugijos, kuri apsiėmė apmokėti palaidojimo ekspensus, o **vaikai liko našlaičiais be skatiko, be tėvo ir motinos. Apgailėtinas tai atsitikimas!**

Jei tėvas butų prigulėjęs prie SLA., sakysim, ant $1000 ir motina ant $1000, tai jiedviem mirus, nors našlaičiai butų gavę $2000. Galima butų išsiųsti juos Lietuvon ir ten 3 vaikai, turėdami apie 4000 rublių, galėtų buti geraj auklėjami. Dabar kas pasakys, kas su jais atsitiks? Apgailėtini atsitikimai, o taip atsitinka beveik kasdiena.

Ar ilgai musų broliai tuos tokioj baisioj nežinystėje, turėdami tokią naudingą organizaciją, kaip SLA.? Minėtos moters ir mirttis buvo instabi. Susirgus jai uždegimu plaučių prisirinko daug davatkų, jos draugių, kurios neleido šaukti daktaro, nes, girdi, **ji esanti „prisigatavojus'' mirti.** Ant pat galo, nors pašaukta daktaras, bet prisakius kuogreičiausiai parnešti gyduolių, davatkos nedavė to padaryti, girdi: „pirma kuningas išspaviedos ir švenčiausį duos, o tuomet tik, girdi, galėsianti gerti gyduoles!'' Žinoma, pakol tą viską padarė, per ėjo daug valandų ir nors duota gyduolių prieš pat mirtį, bet jau buvo pervėlu. Liudna ir apgailėtina davatkinių prietarų auka!

P-ui Račiunui po Chicagą nekuriose vietose, girdėti, neblogai sekasi; į jo vakarus eina labai daug žmonių. Tuose vakaruose aiškinama plačiai ir apie SLA., kurį darbą atlieka žymesni Chicagos lietuviai, SLA. nariai. Puikus ir pagirtinas darbas. Galima tikėtis, kad SLA. per šitą agitaciją laimės daug naujų narių.

Dieve jam padėk!

Baltinojis.

PROVIDENCE, R. I.

Draugijos. Moterų Dr-jos Balius. Numirė A. Moteika.

Lietuvių čia yra gana daug, bet veikia neperdaugiausiai.

Draugijų yra 2 ir 2 kuopos; viena jų — SLA. kuopa, kuri turi vos 3 narius. Ją laiko p. A. Sutkaitis, bet kadangi jo amžius nepavelija jam daug ko veikti, tad kuopa ir neauga. Kiti visi (dauguma) tos naudingos organizacijos nesupranta.

18 d. balandžio atsibuvo Birutės Moterų Draugijos balius. Žmonių buvo į 150. Čia ypač veiklesnieji žmonės tai draugijai nepritaučia del nekokių ypatiškumų, o tų ypatiškumų čia tai jau nestoka. Šiaip partijinių nesutikimų veik ir nėra.

Ši moterų draugija čia yra jau antra; pirmoji buvo bažnytinė; pirmoji pairo, nes viena draugių, gera parapijonė, paaukojo „ant bažnyčios'' visą jos tautą, ir draugija griuvo. Ši draugija yra laisva ir prie jos priguli gero noro ir veiklios narės, tik tuo tarpu dar silpna, nes nekurie vyrai savo moterims griežtai draudžia prie draugijos prisidėti, nors jos ir nori.

Dabar jau tveriasi ukėsų klubas; norinčių yra, bet jo pamatas ir palaikymas, kiek sužinojau, bus vien tik girtuoklystės platinimas.

Nesenai lenkai išdalino pusiau lietuviškus plakatus, kuriais kviečia lietuvius prisidėti prie čia jau tveriamos jų antros parapijos; lietuviai dar nė vienos neturi.

Nesenai čia mirė jaunas 23 metų vaikinas, Alekas Moteika. Palaidotas laisvai, be bažnytinių apeigų, pagal savo noro. Mirė nuo kraujo prasiveržimo per burną ir nosį, kas atsitiko jau perėitą vasarą. Prigulėjo prie L. S. S. kuopos ir Gedemino draugystės. Paliko čia brolį ir seserį, o Lietuvoje tėvus ir seseris su broliais.

Lai buna jam lengva ši Amerikos žemelė.

Visų Draugas.

FOREST CITY, PA.

SLA. 2 kuopa susirinkime 12 d. balandžio nutarė suruošti didelį balių balandžio 25 d., su dainomis, šokiais ir visokiais žaidimais, be svaiginančių gėrimų. Dainuos vietinis V. Kudirkos choras, vedamas p. A. Šaučiuno. Taipgi nutarė prisidėti prie organizuojamojo apskričio. Prisirašė keletas naujų narių. SLA. 2 kp. tai veikliausi šiame miestelyje. Iš jos kįla visokie sumanymai. Ji pirmutinė padavė sumanymą suruošti priėmimą L. M. Dr-jos atstovų, rinkusių aukas Tautos Namams. Ji pirmutinė pirko sieksnį žemės už $10.50.

Jei šis pasilinksminimas duos pelno, tai ruošime prakalbas, taip pat su dainomis, nes keletas SLA. narių priklauso ir į V. K. draugiją.

SLA. narys **Jautruolis.**

MINDEN, W. VA.

Darbai. Lietuvių skaičius. Draugijos valdybos neveiklumas.

Anglių kasyklose darbai žymiai sumažėjo; dirbama po 3—4 dienas savaitėje. Kitokių darbų nėra.

Lietuvių čia gyvena apie 40 šeimynų o šiaip pavienių rasis į 100 žmonių.

Draugija yra tik viena — tai SLA. 146 kuopa, gyvuojanti čia nuo gruodžio 1913 m. Maža kas veikiama. Jei valdyba užsidegtų noru dirbti, tai kaip bematant butų galima prirašyti visi vietos lietuviai prie SLA. **Pilypas.**

NEW PHILADELPHIA, PA.

3 d. gegužės mėn. turėsime čia prakalbas SLA. agitacijos delei. Kalbėtojumi bus p. F. Živat. kauskas, SLA. prezidentas. Beto, rodos, bus čia tuomi-pat laiku ir tuo tikslu ir adv. Lopatto.

Bal. 19 d. J. Bendoraičio raštinėje atsibuvo 187 kp. susirinkimas. Rinkome SLA. Centro valdybą. **S. Bulota.**

Žinios.

AMERIKOJE.

Karė Meksikoje.

Villos vedami žmonės, užėmę miestą Torreon, pasitraukė rytuosna, sekdami Velasco. Pas San Pedro laimėjo mušį, bet Velasco, surinkęs naujas spėkas, grąso pavojum revoliucijonieriams. Palei Tampico revoliucijonieriai kovoja, kad užėmus tą miestą. Čia suimti buvo Suv. Valst. jureiviai, kuomi Suv. Vals. pasijuto įžeistos ir pareikalavo, kad Meksikos federalė valdžia saliutuotų Suv. Valstijų vėliavą 21 šuviu iš kanuolių. Meksika pareikalavo-gi, kad Suv. Valstijos ir-gi tokiu pat šuvių skaičiumi atsakytų į tą saliutavimą. Suv. Valstijos nesutiko. Dabar santykiai tarp tų dviejų šalių yra labai įtetmpti ir karė jau prasidėjo. Pas Tampico įplauko, buvo šeši Amerikos kariški laivai, du Anglijos ir vienas Vokietijos. Ant Amerikos laivų pasislėpė 600 pabėgėlių iš Meksiko. Dabar pas Meksiko pakraščius pasiųsta daugiau Suv. Valstijų laivų. Visas tas incidentas šitaip atsitiko: jureiviai nuo laivo „Dolophin'' buvo pasiųsti į Tampico nusipirktų gazolino; jie priplaukė prie krašto, iškėlę Amerikos vėliavą, bet nepaisant to federalistai kareiviai juos suareštavo ir vedė gatvėmis, kur Meksikiečiai iš jų juokėsi... Prieš tą federalistų pasielgimą užprotestavo admirolas Mayo. Sostapilyje Mexico City pats Huerta atsiprašinėjo už tą atsitikimą prieš Suv. Valst. pasiuntinį O'Shaughnessy.

Santikiai tarp ispanų ir revoliucijonierių eina blogyn. Iš miesto Torreon Villa išvijo lauk 600 ispanų. Jie nukeliavo į El Pazo, ir kelionėje 4 žmonės pasimirė. Torreone jie paliko savo krautuves, dirbtuves ir bankus. Vienas tų išguitųjų, Don Rafael Arozena, turi nejudinamo turto už $20,000,000. Jesus Carranza, revoliucijos vyriausis vadas, praneša, kad tų išguitųjų turtai nebus konfiskuoti, nors Villa, kaip žinoma, jau konfiskavo medvilnes, kurių rasta Torreon už $15.000.000, ir išsiuntė tai į Juarez ir Texas.

Ispanija kreipėsi į Suv. Valstijas, prašydama užtarimo už jos piliečius Meksikoje. Išviso išvyta iš Meksikos apie 1,000 ispanų. Carranza atsakė Suv. Valstijoms, kad visi ispanai esą išdavikai ir todel jie turi iš Meksikos pasitraukti, kaipo „kenksmingi ateiviai'', kuriuos liepia vyti ir pati tos šalies konstitucija.

Rengasi į karę.

Washington. — **Prezidentas Wilson, sujungtame Senato ir Kongreso posėdyje, prašė įgaliojimo panaudoti Suv. Valstijų armiją ir laivyną, kad privertus Huertos valdžią pripažinti Suv. Valstijų teises ir autoritetą. Kongresas vienbalsiai priėmė prezidento prašymą.**

Senatan tuojaus įnešta rezoliucija, kad pavedus į prezidento rankas nacionalės apsaugos tikslams 50 mil. dolarių.

Meksikos pasiuntinys Algara buvo atėjęs į užsienių ministeriją, kad pasimačius ir pasikalbėjus su Valstijų sekretorium Bryan, bet šis Algaros neprisileido.

Iš Tampico pranešama, kad uostas jau užblokuotas. Žadama neįleisti atgabenamų laivais iš Europos ginklų ir amunicijos.

Buv. prezidentas Taftas, gyvenąs dabar New Havene, mano, kad karė su Meksika bus sunki ir pralies daug kraujo Reikėsią nemažiau 500,000 kareivių ir turės buti Suv. Valstijų garnizonai įrengti visuose Meksikos miestuose. Bet svarbiausia busią — tai karės pasekmės: šalies nuraminimas, pensijos sužeistiems ir tt.

Amerikos armijos skaičius pas Meksikos rubežius žadama pakelti iki 328.

Pennsylvanijos valstijos kongresmanas Robert Lee praneša kongresui, kad Schuylkill pavietas, kurį jis atstovauja, pirmutinis duos 25,000 liuosnorių kareivių į armiją ir laivyną. Šito pavieto gyventojai 1861 m. davė civiliškai karei 15,000 kareivių. Schuylkill pavietas gyvena daug lietuvių.

Dalyvaus parodoje.

Visasvietinėje parodoje, kuri prasidės 1915 m. San Francisco, Cal., ir kuri vadinsis „Panama-Pacific Exposition'', dalyvaus 29 valstybės. Nedalyvaus tokios didelės valstybės, kaip Didžioji Britanija ir Vokietija. Suv. Valstijoms, kurios rengia tą parodą, praneša dalyvausiančios parodoje šios valstijos, skiriančios tam tikras piningų sumas savo skyrių įrengimui: Argentinos respublika skiria $95,000; Bolivia — $40,000; Brazilija — $800,000; Canada; Chili — $180,000; Chinija; Cuba — $250,000; Danija; Dominikos respublika; Ecuador; Francija; Guatemala; Haiti; Honduras; Italija skiria—$400,000; Japonija; Liberia; Meksiko; Netherland'ai — $150.000; Panama — $50.000; Persija; Peru; $160.000; Turkija; Uraguay; $1600.000; Turkija; Uraguay; Venezuela — $10.000.

Tai bent šokdina!

Žinomasis dr. Ign. Stankus ištikrųjų šokdina visus musų laikraščius. Traukė teisman „Saulę'' ir „Dilgėles.'' Dabar grąsina „Draugui,'' o šiomis dienomis, kaip „Laisvė'' praneša, buvo suareštavęs „Kovos'' redaktorių, p. Vidiką; be to viso žada prisikabinti prie „Laisvės'' už patalpinimą straipsnio: „Stankus Zablacko rolėje''. Pernai tas daktaras grąsino teismu ir „Tėvynei.'' Ar tai naujas budas garsinimosi, ar tik šiaip nekulturingo žmogaus nachališkumas? Bet gi visviena mes turėtume apsaugoti savo laikraščius nuo panašių šokdinimų.

VISUR.

Apdovanojo kun. Pranaitį.

Rosijos caras dovanojo kun. Pranaičiui šv. Stanislovo ordeną. Tai atlyginimas už prirodinėjimą, kad žydai vartoja savo religijos apeigose krikščionių kraują. Bet atlyginimas negarbingas.

Vokietijos turtai.

Pagal naujai paskelbtas žinias, Vokietijos turtas siekia pusės bilijono frankų, arba 500 milijardų. Vidutiniškas metinis įplaukimas — 40 milijardų. Ant kiek vieno gyventojo atsieina po 6.500 frankų.

Gyvulių mokykla.

Kaikur gyvulių gerove rupinamasi labjau, negu žmonių gerove. Štai Berline įsteigta „gyvulių dvasiško auklėjimo lyga,'' kur manoma auklėti ir lavinti... galvijai.

Papjovė 3 žydus.

Netol Weliun'o, Lenkijoje, rasta papjautais trįs žydai. Nužiurėjimas puolė ant kaimyno, jauno krikščionies. Kaltininko nesurandama.

Norvegijos socialistai.

Norvegijos socialistai labai žymiai žengia pirmyn. 1912 m. jie turėjo 43.000 narių, o 1913 m. — 50.000. Jie turi 24 dienraščius, 9 laikraščius, einančius po 3 sykius savaitėje, 5 — po 2 sykiu ir 1 savaitinį. 1.803 socialistai užima vietas įvairiose valdiškose įstatimdavystės įstaigose, tarp jų ir 45 moterįs turi valdiškas vietas.

Pasikorė.

Orenburgo gubernijoje, valsčiuje Černyševka, svirne pasikorė uriadnikas Činyšev'as. Priežastis nusižudymo — jis negalėjo sutaikinti savo tarnystės pareigų su savo įsitikrinimais.

Ir Rosija seka.

Suv. Valstijose ir kitose šalyse greitieji traukiniai turi geležinius vagonus (karus), kad traukinio susimušime nužutų žmonių. Dabar ir Rosijoje projektuojama tokius traukinius įvesti.

Apgarsinimas

ADVOKATO

BALTRUS S. YANKAUS

RODA.

Kurie paduodate man, ar esate padavę provas už giminių smertį ar savo koliestvą prieš mainas, geležinkelius, fabrikus, kompanijas ir tt., rašydami man, aprašykite kuoplačiausiai apie atsitikimą pirmutinėje gromatoje kaipo kaltę, laiką, vardus kompanijų, brekerių ir vietų, savo ir savo familijos vardus ir adresus. Paduodant provas, nekanečnai jums reika permainyti gyvenimo vietą.

Visokias provas už koliestvas vedu, taipgi kitiems advokatams mačinu; apdirbu punktus provų sudinimui ir apeliacijoms; imu provas pragrajintas kitų advokatų, labjausiai prieš mainas, jeigu greitai atsišaukiat; taipogi imu provas kur sukoliečina per neapsižiurėjimą mainierių arba kitų.

Adresas:

B. S. YANKAUS,

154 Nassau St., New York, N. Y.

REMKIME VISUOMENĖS ĮSTAIGAS.

P. T. Astramskas paaukavo Prieglaudos Namui ir Jovaro Ukiui 200 egz. kningų: 100 egz. „Apšvietos'' ir 100 egz. „Mainieris ir Lėberis''.

Ar žinot, ko tos kningos yra vertos? Jei kas pardavinėtų jas pagal vertę tilpusių jose raštų, tai vargiai galėtum jas už piningus nupirkti, nes jose telpa daugybė naudingiausių žinių ir straipsnių, o ypatingai „Apšvietoje''.

1 — „APŠVIETA'' — tai mokslo ir literaturos periodinis leidinys, ėjęs 1892 ir 1893 m. „Apšvietą'' redagavo žinomas amerikiečių lietuvių veikėjas d-ras Šliupas, leido-gi „Lietuvių Mokslo Draugystė Amerikoje''. „Apšvietoje'' rasi straipsnius iš historijos, iš visuomenės mokslų, iš gamtos mokslų; rasi gražias apysakas, rasi puikias eiles, rasi gerą kritiką tuokart spausdintų musų kningų, rasi dailią ir rimtą peržvalgą anuometinio Lietuvos ir Amerikos lietuvių gyvenimo. Daug iš „Apšvietos'' pasimokinsi, daug suprasi, daug išmintingų dalykų galėsi papasakoti ir kitiems. „Apšvieton'' rašė straipsnius d-ras J. Šliupas, Gužutis-Fromas, Lingis ir kt. „Apšvietos'' kompletas susideda iš 789 puslapių spaudos ir jo čienia yra toki: be apdarbų — $1, su apdarais — $1.75.

2. — „MAINERIS IR LĖBERIS'', keturi nedėliniai pasikalbėjimai mainerio su lėėberiu. Su paveikslėliais. Parašė T. Astramskas. Išleista Minersvillės Lietuvių, 1898 m., Shenandoah, Pa., 60 puslapių, čienia — 15c. Šitoje kningelėje autorius aprašo anglekasių darbus, gyvenimą, vargus ir troškimus. Pats buvęs per ilgus metus maineriu, gerai tą gyvenimą pažįsta. Be to kalbama daug apie lietuvystę ir darbininkų klausimą.

Neatidėliodamas, užsirašyk tas dvi kningas, nes jų tėra tik po 100 egz. Jei nepasiskubinsi, tai jų negausi, bet pasigailėsi, nes jau jų nėra jokioje kningų krautuvėje.

Jei reikalauji vienos tik „Apšvietos'', — prisiųsk $1.00; reikalaudamas „Apšvietos' su apdarais — prisiųsk $1.75. Reikalaudamas abiejų kningų, siųsk $1.15 („Apšvieta'' be apdarų), o už abidvi $1.90. „Apšvieto'' su apdarais). Siųsdamas užsakymą, išpirkk Money Orderį (gali ir krasos ženkleliais) ir prisiųsk šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,

307 W. 30th Str., New York, N. Y.

RAČIUNO KELIONĖ PO LIETUVĄ. LIETUVA JUDOMUOSE PAVEIKSLUOSE JAU AMERIKOJE.

Pirmu kartu Lietuvos judėjimas gyvuose paveiksluose musų historijoje. Nepamirškit ateiti ant šio perstatymo, pažvelgti į savo gimtinį kraštą, kurį apleidote. Nekartą apgailaujame musų paliktos tėvynės. Daugumas sako: „trokšta mano širdis dar kartą Lietuvą pamatyti''... Pamatę prieš savo akis vaizdą, perstatantį Lietuvoje gyvenančius musų likusius brolius ir sesutes bei senelius, pamiršim savo kartųjį kasdieninį gyvenimą ir nevienam užžibės ant veido džiaugsmo spindulys. Paveikslus rodant aš pats apie juos publikai ir aiškysiu. Paveikslus rodys gabus mašinos operatorius p. J. M. Danielius, kuris ilgą laiką prie to praktikavosi.

Perstatymai atsibus:

Ketvergo ir Pėtnyčios vakarais, 30 d. Balandžio-April ir 1-mą Gegužio-May, 1914, Eagle Theatre, Westville, Ill. Durys atsidarys 7, perstatymas prasidės 8:15. **Įžanga: 35c. ir 25c., vaikams — 10c.**

NARIAMS SLA. KNINGOS UŽ PUSĘ KAINOS.

Diedai ir Gražina, pusl. 61	25c.
Europos Istorija, pusl. 319	25
Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10
Konradas Valenrodas, pusl. 24	15
Kražių Skerdynė, pusl. 77	15
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20
Kelionė į Europą, pusl. 52	10
Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 170	40
Lietuviškos Trakiškos Studijos	75
Našlaitė (Drama keturių veiksmų)	10
Nuo Degtinės (Komedija 2-se akt.)	10

Siunčiant piningus ir užsakymus, reikia šitaip adresuoti:

Petras Žemaitis, pusl. 69	20
Padėjimas Lietuvių Tautos (rusų kalba)	$1.00
„Tėvynės'' mėnesinės kompletai 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po	50c.
„Tėvynės'' sąvaitinės kompletai 1909, 1910 ir 1911 m. po	$1.00
„Tėvynė'' su storais gražiais apdarais	$2.50

Šitas kningas SLA. nariams parduodame už papigintą kainą (nuleidžiama vienas trecdalis):

Liet. Kalbos Sintaksė	75c.
Politiškoji Ekonomija	25
Girnikas — Pašakarnis	25
Pražuvo	10
Rojus ir Pažanga	35

Be paminėtų čion kningų, galite gauti Susivienijimo kningyne visokias lietuvių kalba išleistas kningas. Reikia

A. B. Strimaitis,

307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

„TĖVYNĖJE'' GALIMA UŽSIRAŠITI ŠITUOS LAIKRAŠČIUS:

„LIETUVOS ŽINIAS'' ir „LIETUVOS UKININKĄ''.

„LIET. ŽINIŲ'' prenum. metams $6.00, norint gauti dusyk savaitėje po 3 num. antsyk — $4.30. Užrašydami giminėms Lieutvoje prisiųskite: metams $3.20, pusei metų — $1.65.

Pas mus galima gauti šitos kningos: I. — ŽEMAITĖS: **Musų Gerasis**, dviejų veiksmų komedija, kaina — 10c.; **Nuo Audros Pasislėpus**, kaina — 6c.; **Sodžiaus vaizdeliai: Budynė ir Mėšlavežis**, kaina — 5c.; **Prie Dvaro**, kaina — 12 c.; Painiava, kaina — 5c.; Kent kaltas, kent nekaltas, kaina — 12c.; **Dvejos laidotuvės — dveji palaikai**, kaina — 10c.; **Lenkų ir lietuvių kalbos žodynas**, surengė Antanas Lalis; 331 pusl., kaina — $1.75.— LAZDYNŲ PELĖDOS raštai: **Klajunas**, apysaka, kaina — 20c.; **Sugriautas gyvenimas**, apysaka, kaina — 5c. DVIEJŲ MOTERŲ raštai: **Litvomanai**, drama keturiuose katuose, kaina — 20c.; **Kaip kas išmano, taip save gano**, drama iš trijų veiksmų, kaina — 15c.

Piningus su užsakymais siųskite šituo adresu:

„Tėvynė'',

307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

SEVEROS TAB-LAX { Paliuosuojanti saldukai Malonus ir pasekmingi Vaikams ir suaugusiems } Kaina 10 ir 25 centai.

Odos Iszberimai

toki, kaip niežėjimai, dedervinės, užnuodijimas parstupu ir kitoki niežianti odiniai išbėrimai, reikalauja gero vidujinio vaisto. Pamėginkit

Severos Mosties nuo Odiniu Ligu

(Severa's Skin Ointment)

ir patemykit jų malšinančią įtekmę.

Kaina 50 centų.

Jeigu reikalaujat gyduolių, Reikalaukit Severos ir reikalaukit, kad Jums duotų ne kitokias, kaip tie Severos. Jokių kitų vieton jų neimkit. Jeigu jusų aptiekorius negalėtų jų pristatyt, tai užorderiuokit tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

TĒVYNĒS SPAUSTUVĒ.

Spausdina kningas, konstitucijas, plakatus, cirkuliorius, visokias kvitas, laiškams ofišas, kopertus, tikietus, vizit-kortes ir tt.

„Tēvynēs" spaustuvē įrengta pagal naujausią sistemą, su gražiomis raidēmis ir geromis mašinoms, taip kad gali atlikti visokius spaudos darbus gerai, greitai ir nebrangiai.

Susiv. L. A. kuopos ir Draugystēs, turēdamas kokius reikalus del spaudos, visados kviečiami kreiptis į S. L. A. spaustuvę, nes čia darbus bus atliktas į laiką.

Spaustuvē vakarais yra atidara nuo 7 ryto iki 8 val. vakaro. Iš kitų miestų laišku kreipenties adresuokite:

„TĒVYNĒS" ADMINISTRACIJA,

307 WEST 30-th STREET, : : : NEW YORK, N. Y.

Redakcijos ir administracijos **Telefonas: Chelsea 5152.**

SLA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

74 kp., So. Chicago, Ill., mēnesinis susirinkimas atsibus 3 d. gegužēs, 2 val. popietų, Bessemer darže (parke), ant 89 ir Muskegon Way. Draugai ir draugēs, malonēkite į šį susirinkimą atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes bus rinkimai SLA. Centro viršininkų ir delegatų į Seimą. Meldžiu atsivesti ir naujų narių.

Prot. rašt. **J. Lisauskas.**

57 kuopos, Worcester, Mass., nariai neužmirškite ateiti 3 d. gegužēs į mēnesinį susirinkimą, 2 val. popietų, Lietuvių Svetainēje, 29 Endicott st. Draugai ir draugēs, malonēkit kuoskaitlingiausiai atsilankyti susirinkiman, nes turēsim daug svarbių klausimų; neužmirškite atsivesti bent po vieną naują narį, nes tik draugijos gyvenimas veda mus prie geresnio gyvenimo.

Fin. sekr. **J. K. Karazija.**

TĒMYKITE VISI BIZNIERIAI IR AGENTAI.

Labai puiki proga pagarsinti savo biznį ant Programų Seimo, kuris atsibus nuo 24 iki 30 d. gegužēs, 1914. Kurie malonētumēte duoti savo apgarsinimą, tai meldžiamieji kreipkitēs šiuo adresu, bet ne vēliau kaip iki 10 d. gegužēs.

J. Žemantauskas,

789 Bank Street, Waterbury, Conn.

Pajieškau savo vyro, Jono Šilinsko, kuris nuo manęs pabēgo 2 mēnesiu atgal, palikdamas mane su mažu kudikiu 4 mēnesių. Taipgi prigulējo prie SLA. 87 kuopos, So. Omahoje. Paeina iš Kelmių parapijos, 7 metai kaip Amerikoje. Didelio ugio, be usų, juodais garbiniuotais plaukais.

Kas patēmys tokį žmogų, teiksis man pranešti, kur jis dabar gyvena.

Juzefa Šilinskienē,

3214 R Street, So. Omaha, Nebr.

PARDAVIMUI.

Keptuvē, ant kampo gatvēs. Rendos $40, su 4 kambariais, įplaukimų yra $160 savaitēje. Kaina — $800. Lietuvių apgyventoje vietoje. Adresas: **C. V.**

810 Broad Street, Newark, N. J.

3 FARMOS PARDAVIMUI.

60 akrų išdirbtos ir užsodintos obelēmis žemēs. Namai padorųs, netoli nuo „depot" ir netoli nuo Atlantic City. Labai puiki vieta. Parsiduoda ant išmokējimo lengvomis išlygomis. Atsišaukit: (17)

J. KYMDEIKA,

114 N. Georgia Av. Atlantic City, N. J.

PARDAVIMUI

6-ių kambarių namas, 2 dideliu lotu, **vištos,** 2 vištinyčios, vaisiniai medžiai ir vynuoges. Apie 20 minučių kelio **West Shore** geležinkeliu. $500 įmokēti, likusieji — lengvu išmokējimu. Viso reikalaujama $2.850. (17)

J. KOLM,

Centre Place, : : : Bogota, N. J.

ATMINK ŠITĄ PAKELĮ.

Netikę pamegdžiojimai musų **Pain Expeller'io** yra jumis tankiai paduodami, jei nesate gana atsargus. Žiurekite į Inkarą ir į vardą **Richter.** 25 ir 50 centai pas visus aptiekoriukus.

F. Ad. RICHTER & CO.,

74-80 Washington St., New York, N. Y.

IŠ LIETUVOS (Rus.-polen.)

Prisiunčiu į Ameriką vaistus, vartojamus Lietuvoje.: 1) Trojanka (užpilt degtinēj) del pagerinimo noro valgio (apetito), 2) Nuo galvos sopējimo, 3) Nuo kaulų gēlimo, sausgēlos (reumatizmo, 4) Nuo viduriavimo, 5) Nuo gumbo po krutine, 6) Nuo kosulio sauso ir su atsikosējimu, 7) Nuo širdies drebējimo nerviškų ligų (priepuolio). Prisiųskit savo antrašą ir vieną dolarį piningų, bus persiusti reikalaujami vaistai su apmokēta jau krasa,—Aptiekinį

san. **M. ALEKSO,**

Prienai, Suv. red. Russia.

FARMOS! FARMOS!

Turiu ant pardavimo visokių farmų su ariamais laukais, sodnais ir su prastais ir labai gerais budinkais. Turiu mažų ir didelių farmų pardavimui; žemēs lygios su moliu, su juodžemiu ir su smēliu maišytos. Žemēs neišdirbtos turiu visokio gatunko, lygios, vienos su kelmais, kitos su medžiais, trečios — pliki laukai, kur gali eiti ir arti be jų valymo. Parduodu visokio didumo plotais, arti miestukų ir prie pat gelžkelių, Didžiausioj Lietuvių kolonijoj Michigan Valstijoj, kur yra 215 lietuviškų farmerių. Tarpe tų lietuviškų farmerių ir tos žemēs randasi. Kaina žemių nuo $9.00 **akeris** ir brangiau. Parduodu ant lengviausių išmokējimų. Atvažiuok tuoj ir kaip pribuosi į Peacock, telefonuok man į farmą, o aš gavęs žinią, kad pribuvote, tuoj pribusiu su automobiliu ir jus apvežiosiu po farmas ir laukus, kurie yra ant pardavimo, iš kurių galēsi pasirinkti tinkamiausius. Rašyk tuoj. Gausit kningelę apie kainas ir viso krašto aprašymą ir mapą dovanai.

Adresuok: (41)

ANTON KIEDIS,

Peacock, Lake County, Michigan.

GANA MOKĒTI KITIEMS RANDAS!

Tegul kiti moka tau. Parduodame lotus ir namus Chicagoje ir Gary, Ind.; taipgi ir farmas. Kas pirks pas mus niekados nesigraudins. Mes parduodame lotus tiesiai iš kompanijos; todēl pas mus gausite daug pigiau, negu pirkdami iš antrų rankų. Turēdami tame dalyke kokį reikalą, kreipkitēs pas mus; mes duosime rodą, kaip padaryti dvigubus pinigus trumpu laiku.

JONAS SKINDERIS & CO.,

700 W. 31st Street, Chicago, Illinois.

Teleonas Drover 5184.

Naujienos už 25c.

"NAUJIENOS" yra naujausiu, geriausiu lietuvių laikraščiu, "Naujienose" talpinasi naujausios žinios ir geriausiai parašyti straipsniai. "Naujienos" yra **šiuju** laikraščiu, jos daug kuom skiriasi nuo kitų.

Jaigu nori jas pamatyti ir paskaityti, kad persitikrinus kaip jos išrodo ir kas jose rašoma, tai prisiųsk 25c (kvoterį) idējęs į konvertą, o gausi "Naujienas" per ištisus **du mēnesius.** Adresuok:

"NAUJIENOS"

1841 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KIEKVIENAM PRIEINAMAS

Šitas gražus IM. 21 akmeniu **Railroad laikrodēlis** rankenē le užsukamas, nustatomas. **Apieisti auksu ant 20 metų** dubeltavi dangteliai-viršai, puikiai išpjaustytas. **Absoliutiškai tikras** laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. **Gvarantuotas ant 20 metų.** Ypatinga dovana: mes pasiunsime tą laikrodį ant kiekvieno adreso C. O. D. **$5.75** ir užsimokēsime expreso lēšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis ne visiškai užganēdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, **nemokekite nei vieno cento.** Atminkite, jus panašiai užmokētumete už tą patį laikrodį $25.00, pirkdami no kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus AUKSU aplietas LENCIUGĒLIS su prikabaliuku už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio.

EXCELSIOR WATCH CO.

908 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. **MYLĒTOJAI MUZIKOS,** čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminēk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? **Reikalingi** knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS

903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

PADĒKITE STATYTI
TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukas priima musu redakcija, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu:

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA

(Litovskoje Naučnoje Obščestvo),

Lydos gatvelē, 7, Vilnius.

Russia-Lithuania.

NAUJAS SĄVAITINIS LAIKRASTIS

„ATEITIS"

skiriamas jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnes ateities viltim yra jaunimas, užtad ir turi rupēti kiekvienam jaunimo pažangumas ir apšvieta.

„ATEITIS" yra bepartyviškas jaunimo laikraštis ir bepartyviškai tarnaus kulturiškiēm jaunimo reikalams, ir rupinsis, kiek išgalint, švietimu musų jaunimo.

„ATEITIS" gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus.

„ATEITĮ" išleidinēja nuo Naujų Metų kooperativiška bendrovē „Ateitis" įkorporuota ant $25,000 sulig Massachussets valstijos tiesų reikalavimo.

„ATEITYJE" telpa kodaugiausia žinių apie musų jaunimo judējimą ir veikmą.

„ATEITYJE" telpa daugybē ir kitokių žinių ir žinelių iš viso pasaulio.

„ATEITIS" yra 8 (aštuonių) puslapių didumo ir prekiuoja tiktai: $1.50 metams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpatijas: $2.00 metams ir $1.25 pusei metų.

„ATEITIES" antrašas sekantis:

„ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(Kas prisiųs savo antrašą, tai gaus vieną numerį pažiurējimui dykai).

14 metų senas laikraštis
KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinēs Amerikos:

Metams **$2.00,** pusei metų **$1.00**

Kanadoj ir Meksike:—

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinēse viešpatystēse:

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA

3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

STEBĒTINAS PASIULIJIMAS--DYKAI IŠEGZAMINAVIMUI.

Kad kiekvieną žmogų sįpažindinus su musų firma ir prekēmis, mes parduodame visą tą rinkinį, susidedantį iš šių daigtų: **Gražus paauksuotas medēlų viašeliais atvožtas laikrodēliai,** moterų ar vyrų didumo, su puikiais akmenimis paremtais viduriais, **gvarantuotas 20 metų; didelēs vertēs „Safety" skustuvas** su 6 extra briaunimis, visas dailioje dežutēje; **tikra Vienos „Meerschaum" pypkē** aksomais išklotoje dēžutēje; **daili auksuota rašomoji plunksna** su Vokečių sidabrų dekoruotu koteliu; **laikrodžio pavydale kišeninēs kaulukų kratytuvē,** su judomuoju dugneliu ir 5 kaulukais; naujo stiliaus **cigarų užžiebtuvas;** sportinē šibšnos **laikrodēlio devizukē su miniatirišku** revolveriu ir patronais; ir **tikros odos piniginē.** Be abejonēs, perkant kur kitur, iš tamstos reikalautų už tuos daigtus šitiek: už laikrodēlį nuo $7.50 iki 15.00; už skustuvą nuo 1.50 iki 2.50; už pypkę—nuo 1.50 iki 2.50; už kaulukų kratytuvę—nuo 75c. iki 1.50 už cigarų užžiebtuvą—nuo 25 iki 75c.; už piniginę-nuo 50c. iki 1.00; už devizuką--nuo 25c. iki 75c.; arba viso—$24.00. **Mes visus tuos brangius daigtus parduodame tiktai už $5.50.** Tamsta niekad nesigailēsi, nusipirkęs šį rinkinį nesa gausi **už savo piningus prekių negirdētos vertēs.** Vienas tik laikrodēlis yra vertas daugiau negu mes reikalaujame už visus daigtus. **Dykai duodame išegzaminavimui.**--Mes pasiųsime visą tą rinkinį tamstai expresu C. O. D. $5.50 ir expreso lēšos, su privilegija išegzaminuoti pirm užmokēsiant. Aiškiai parašę savo vardą--pavardę, laišką adresuokite šitaip:

I. B. YALE Merchandise Co., 120 S. State St. Chicago, Ill.

Tikrai 17-kos Akmenų ELGIN LAIKRODIS paauksuotais viršeliais už $9.75. Žēdnas žino kas tai yra gražus 17 akmenų Elgin laikrodēlis. Mums pasisekē užpirkti tokių laikrodēlių daugybę—visi nauji, tiesiog iš fabriko, **gvarantuoti ant 20 metų**—už žymiai papigintą kainą, ir pirkdami tiesiog iš musų, jųs irgi laimēsite. **Jusų auksinių daigtų pardavējas negali jų nusipirkti iš musų kad ir už vieną centą pigiau.** Vyrų,,saizo,"atdaras arba užvožtas (nurodykit kurį norite). Gražųs, išraižyti viršeliai. Nepraleisk to didelio išpardavimo. nes ištikrųjų pasigailesi. **Stebētinas laikrodēlis už stebētinai žemą kainą. Pamatykįį pirma.** Atvirlaiškis atgabens jį pas tamstą. Apžiurēk jį gerai, tada-gi, jei busi užganēdintas, užmokēk agentui $9.75 ir ekspensus, kitaipgi—nepriimk jo, ir jis bus sugrąžintas musų lēšomis. **Nepirk pigaus, neužtikrinto laikrodēlio.** Nepriimk laikrodēlio apie kurį nieko neišmanai. Pirk šitą laikrodēlį—žinomą teip gerai, kaip Dēdēs Samo $20.00 auksinis piningas. (Meldžiame kad aiškiai parašytum savo vardą. pavardę ir adresą). **Chicago Watch Co., 502 Singer Bldg., State Str., Chicago, Ill.**

J. SKRITULSKAS

:-: NOTARIJUS IR AGENTAS :-:

Užlaikau geriausius gērimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant isų linijų, ku tik kuris norēs ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseilijoms. Iš tolesni miest meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS

26 Broad Street New Britain, Conn.

Telephone No. 550

PIRMOS KLESOS POTOGRAFISTAS

IMPERIAL PHOTO STUDIO

395 Eighth Avenue, tarp 29-tos ir 30-tos gatvių, **New York, N. Y.**

Atnaujina ir padidina senus paveikslus.

Ant pirmų labų. Atdara nedeliomis.

Lietuviszka Aparatu Dirbtuve.

Guodotinoms tautiškoms ir bažnytinēms draugystēms iš lirp: Karunas, Amerikoniškas veliavas, **šarpas, juostas, ženklelius, kepures ir maršalkoms parēdus, teipgi visus bažnytinius aprēdalus.** Norēdamos guodotinos Draugystēs arba guodotini kunigai, jog jųsų darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz

1421 Division St. Chicago, Ill.

netoli Milwaukee Ave.

GERA PROGA.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00**

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokintojo **15c.**

ARITMETIKA mokintis rokundų be mokintojo su paveikslais (apdaryta) **35c**

NAUJAS BUDAS mokintis rašyt be mokintojo **10c**

Viso **$1.60**

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tēvynēs" ir $1.00 per Money Order tas gaus visas 4 kningas ant 60 c. pigiaus

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pētnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų kreipkitēs laiškais, įdēdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų pribuns ypatiškai į visas Valstijas ir miestus su ypatiškumu pareikalavimo. Adresas:

K. KRAUČUNAS Attorney-at-Law,

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Akis Iszagzaminuoju dykai

Pritaikant Stiklus

H. S. STONE

Akių specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare.

399a Broadway, arti E. str. So. Boston, Mass.

PUIKI DOVANA

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus, taip-pat ir kur greit išsigydyti, lygiai ta knyga

"DAKTARAS"

parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet taip-pat labai gražiai, kaip tikras tēvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ "KAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei morališką lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdēstinēja, jog kitose knygose to visko negali atrasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterei labai reikalinga turēti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illiustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno subudavojimą su visokiomis paslaptybēmis užaugusiems žmonēms tinkama.

YPATINGAI serganti, nusilpnēję, sukliurę, pasigadinę per jaunystēs klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis šviežiomis teip užsisenējusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą "Daktaras"!, nes didelēs daugybēs žmonių, kurie tik perskaitē šitą knygą, išsigydē.

TODĒL, kad ta knyga dēl labo visuomenēs išduota, tai kiekvienas ją apturēs VISAI DOVANAI, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The Philadelphia M. Clinic,

1117 Walnut st.,

PHILADELPHIA, PA.

TĒMYKIT VYRAI IR MOTERĮS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galētum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedēlioj iki 3, o utarninke ir pētnyčioj vakare nuo 6 iki 8.

Lietuviai kreipkitēs pas savąjį.

Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir piningų siuntimo Firma, jau dvidešimts septyni metai kaip parduodame laivakortes ant expresinių ir pačtavų laivų, pagal kumpanijų prekę ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupiname pasus per rubežių su konsulio paliudyjimu, Patarimai kuo teisingiausi ir dykai.

Siunčiam piningus į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Teipgi išmainom pagal dienos kursą.

Darome visokius notarijališkus paliudyjimus ir doviernastis. Reikale kreipkitēs ypatiškai arba per laišką, nes vienatinē Brooklyne lietuviška agentura

J. J. Paukštis & Co

120-124 Grand St. - - - Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų".

Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolē nuo	Mešlungio
Strēnų skaudējimo	Skausme krutineje nuo
Deginimo krutinēje	Patrukimo
Galvos skaudējimo	Azma arba
Kataros	Dusulio
Užsišaldymo	Štyvumc sprando
Neuralgijos nuo	Skaudejimo:
Gerklēs skaudejimo	Šonuose
	Rankų ir
	Kojų

Jeigu sergate užsisenējusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbēti nē daktarai, ne ligonbučiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslēpimo), nes čion eina netik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties. Užtai nesigēdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane, pridedant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi męs reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkēse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mēnesio. Uždarb duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štorninkas privalo užlaikyti visada musų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galēt pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkēse. Štorninkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,

Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Daktaro Stankaus Sanatorium

Vienatinis Lietuvis Daktaras Philadelphijoje.

Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro operacijas.

Labai naudinga Daktariška Knyga dēl sergančių ir sveikų parašē daktaras Ignotas Stankus.

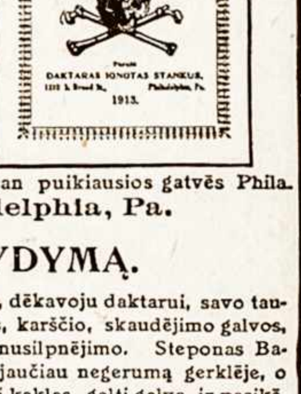

Dr. Ignotas Stankus, po užbaigimui reguliariško daktariško mokslo steitaviškame **Indianos Universitete,** po apturējimui diplomos, važiavo mokintis į **New York Post Graduate Medical School and Hospital** kurie yra net didžiausia medicinos mokslaine visoje pasaulēje. Čion speciališkai mokinosi daryti visokias **operacijas** ir gydyti **pavojingas ir užkrečiamas** ligas. Teipgi, Ignotas Stankus buvo miestavu daktaru mieste Indianapolis, Ind., kur praktikavojos dienomis ir naktimis po hospitalių dispensares. Dabar jau kelintas metas kaip daktaras Ignotas Stankus užsidējo savo locną **ligonbutį** an puikiausios gatvēs Philadelphijoje po numeriu: **1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.**

PADĒKAVONĒS UZ ISGYDYMĄ.

Aš ANTANAS FERGIS, 1117 Brandywine St., Philadelphia, dēkavoju daktarui, savo tautiečiui Ignotui Stankui už išgydymą manes nuo taip baisios ligos, karščio, skaudējimo galvos, jautimo šalčio su prakaitavimais. skaudējimo vidurių ir abelno nusilpnējimo. Steponas Baranauskis, 846 So. Eront St., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklēje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iš karto pradējo tinti kaklas, gelti galva ir pasikēlē didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarē man operaciją savo ligonbutyje ant gerklēs ir dabar jokio negerumo gerklēje nejaučiu ir esu sveikas. Franciškas Skvernavičia, 12 Reed St., Philadelphia, sako, taip daug daktarų atlankiau, bet nēvienas manes negalējo išgydyti, kuomet atsišaukiau į Dr. Stankaus ligonbutį, likaus į trumpą laiką visiškai išgydytas. Konstantinas Mežys, 223 Reed St., Philadelphia, likos išgydytu nuo gēlimo galvos, negirdējimo ir tekējimo iš ausų. Ona Kacinskienē, 2636 Madison St. ir Valerija Kacinskienē, 3252 Tilton St. Philadelphia, abidvi likos išgydytos nuo skaudējimo galvos, nedirbimo ir užkietējimo vidurių, skaudējimo nugaros is po širdžia. Franciškas Szarka, 1531 Wood St., Philadelphia, Pa., turējau ronas ant kairios kojos, kitur negalējau išsigydyti. bet daktaras Ignotas Stankus išgydē tas ronas savo ligonbutyje į trumpą laiką. M. Belogrivecas, 52 Lanchester St., Montreal, Que., Canada, rašo taip: dēkavoju daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių, katros išgydē mane nuo skaudējimo paširdžių, skaudējimo galvos, gēlimo nugaros, kosulio ir sunkaus kvēpavimo. Tokių padēkavonių yra šimtai ir visų čion sutalpinti yra negalima. Tos padēkavonēs yra patalpintos su pavelijimu pačių pacientų, o kitos yra užlaikomos didžioj slaptybēje.

Daktaras Ignotas Stankus parašē **daktarišką knygą** apie **džiovą,** o neužilgo parašys apie visas ligas ir išleis po vardu **Knyga Medicinos.** Dabartinē ta knyga yra labai naudinga del sergančių kaip **tikrai ir teisingai gydytis, o sveikiems kaip nuo tos pavojingos ligos apsisaugoti.** Kaina tos knygor 25c. Pinigus galima prisiųsti pačtos ženklialiais (stampomis). Visuomet reik kreiptis tiesiog į **Daktaro Stankaus ligonbutį** ant šito tikro adriso. taip:

Dr. Ignatius Stankus

1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedēliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 val. po pietų.

AGENTURA LAIVAKORČIŲ L. W. SCHWENK IR GELŽKELIO TIKIETŲ.

SAVININKAS

VIENU DOLARU gali pradēti taupinimą MUSŲ BANKE ir gausi bankinę knįngutę, kuri su laiku atneš procentą.

JEIGU NORI siųsti piningus į krajų skubiai ir saugiai, kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o liksi užganēdintas.

JEIGU NORI siųsti laivakortę į krajų, ar pats manai grįžti lietuvon, pirmiausiai kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o kiekviename reikale suteiksime sąžinišką patarimą. Keliaujantiems į Lietuvą parupinam nuo Konsulio pašportą.

JEIGU NORI atlikti kokį piningin reikalą Krajuje, arba nori padaryti daviernast', pardavimo ir pirkimo aktą, kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o atliksime kuogeriausiai.

SUDETA KAUCIJA: $100.000.00

Visuose reikaluose kreipkitēs į Musų Banką adresuodami šiteip:

A. GROCHOWKI & CO.

Cor. Bedford Ave & Grand st., Brooklyn, N. Y.